

PATVIRTINTA:

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-2391 (2012 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-1771, 2013 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-1195, 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. V-1231, 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymas Nr. V-1262, 2016 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. V-1159, TAR 2016-12-29, Nr.29926, 2017 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. V- 932, TAR, 2017-11-27, Nr. 18711, 2018 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. V-711, TAR, 2018-08-30, Nr. 13668

BRANDOS EGZAMINŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

Aktuali redakcija

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja vidurinio ugdymo programos dalykų brandos egzaminų organizavimą, vykdymą, vertinimą ir priežiūrą.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Bazinė mokykla** – mokykla, priimanti eksternų prašymus laikyti brandos egzaminus, organizuojanti ir vykdanči mokyklinių brandos egzaminų pakartotinę sesiją, pakartotinės sesijos mokyklinių brandos egzaminų darbų vertinimą ir mokyklinius brandos egzaminus laikiusių kandidatų apeliacijų nagrinėjimą.

2.2. **Buęs mokinys** – nesimokantis pagal vidurinio ugdymo programą asmuo, turintis mokymosi pasiekimų pažymėjimą, liudijantį tai, kad yra mokėsis šios programos baigiamojoje klasėje, pageidaujantis laikyti brandos egzaminus.

2.3. **Brandos egzaminas** – mokymosi pagal vidurinio ugdymo programas pasiekimų patikrinimas.

2.4. **Dalyko brandos egzamino centras** – mokykla ar įstaiga, kurioje vykdomas dalyko valstybinis ar (ir) mokyklinis brandos egzaminas.

2.5. **Duomenų perdavimo sistema KELTSAS** – Nacionalinio egzaminų centro interaktyvi kandidatų brandos egzaminų pasirinkimo, mokyklų ir dalykų brandos egzaminų centrų duomenų registravimo ir informavimo priemonė.

2.6. **Egzamino užduotis** – pagal brandos egzamino programą parengtas užduočių rinkinys.

2.7. **Eksternas** – asmuo, įgijęs vidurinį išsilavinimą Lietuvoje ar užsienyje, arba užsienio šalies mokyklos vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, pageidaujantis laikyti brandos egzaminą.

2.8. **Kalbos įskaita** – lietuvių kalbos ir literatūros sakininės komunikacijos pasiekimų patikrinimas baigiant dalyko vidurinio ugdymo programą.

2.9. **Kandidatas** – mokinys, buęs mokinys ir eksternas.

2.10. **Kriterinis mokyklinio brandos egzamino vertinimas** – vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus.

2.11. **Kriterinis valstybinio brandos egzamino vertinimas** – vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus ir kandidato brandos egzamino rezultato priskyrimas iš anksto nustatytam valstybinių brandos egzaminų pasiekimų lygiui (patenkinamam, pagrindiniam ar aukštesniajam).

2.12. **Mokinys** – vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys (išskyrus mokinį, kuris mokosi pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą) arba III gimnazijos klasės mokinys, baigęs atitinkamo vidurinio ugdymo programos dalyko programą, jei, vadovaujantis mokyklos ugdymo planu, dalyko mokymas buvo intensyvinamas, ir pageidaujantis laikyti brandos egzaminą.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

2.13. **Nepatenkinamas įvertinimas** – brandos egzaminą laikiusių kandidatų darbų įvertinimas įrašu „Neišlaikyta“.

2.14. **Nevertinimas** – vertinimo komisijos pirmininko ir (ar) Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto ar švietimo ir mokslo ministro sprendimas nevertinti darbų kandidatų, pažeidusių brandos egzamino organizavimo ir vykdymo tvarką arba nebaigusių brandos egzamino dėl sveikatos sutrikimo kandidatams to prašant.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

2.15. **Patenkinamas įvertinimas** – kandidatų mokyklinio (ar jam prilyginto) brandos egzamino darbų įvertinimas 4–10 balų; valstybinio brandos egzamino darbų įvertinimas 16–100 balų.

2.16. **Specialiųjų ugdymosi poreikių turintis kandidatas** – kandidatas, turintis ribotas galimybes išlaikyti brandos egzaminą dėl nustatytų specialiųjų ugdymosi poreikių, atsirandančių dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų.

2.17. **Vertinimo instrukcija** – vertinimo normų rinkinys atliktai brandos egzamino užduočiai įvertinti nustatytu taškų skaičiumi.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

II SKYRIUS BRANDOS EGZAMINAI

3. Organizuojami valstybiniai ir mokykliniai lietuvių kalbos ir literatūros, tik valstybiniai biologijos, chemijos, fizikos, geografijos, informacinių technologijų, istorijos, matematikos, užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminai, tik mokykliniai – gimtųjų kalbų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių), menų, muzikologijos ir technologijų brandos egzaminai ir brandos darbas. Brandos darbas prilyginamas mokykliniam brandos egzaminui, tačiau jis nėra privalomo lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino atitikmuo.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

4. Su mokyklos taryba suderintą sprendimą dėl mokymosi kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių), kurios buvo mokoma pagal gimtosios kalbos programą, brandos egzamino privalomo laikymo mokyklos vadovas priima iki einamųjų metų rugsėjo 20 dienos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

5. Mokinys ir buvęs mokinys brandos atestatui gauti privalo išlaikyti lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą (iki 2012 m. išlaikyti lietuvių kalbos (gimtosios) arba lietuvių kalbos (valstybinės) brandos egzaminai yra įskaitomi) ir dar vieno dalyko brandos egzaminą ar brandos darbą, išskyrus tuos atvejus, kai nuo pasirinkto brandos egzamino mokyklos vadovo įsakymu yra atleistas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

6. Mokinys, baigęs lietuvių kalbos ir literatūros vidurinio ugdymo programą, laiko valstybinį ar mokyklinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą, o baigęs lietuvių kalbos ir literatūros kurtiesiems ir neprisigirdintiesiems vidurinio ugdymo programą, – valstybinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą ar mokyklinį lietuvių kalbos ir literatūros kurtiesiems ar neprisigirdintiesiems brandos egzaminą. Buvęs mokinys ir eksternas laiko valstybinį ar mokyklinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

III SKYRIUS BRANDOS EGZAMINŲ IR JŲ TIPŲ PASIRINKIMAS

7. Kandidatas einamaisiais metais, be lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino, gali rinktis ir laikyti ne daugiau kaip šešių dalykų brandos egzaminus ir brandos darbą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

8. Kandidatai lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino tipą – valstybinį ar mokyklinį – renka savo nuožiūra. Mokinys ir buvęs mokinys, pasirinkę valstybinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą ir susirgę pagrindinės sesijos metu, dėl sveikatos būklės pageidaujantys pakeisti brandos egzamino tipą į mokyklinį, prašymą teikia mokyklos vadovui, o mokyklos vadovas prašymą perduoda Nacionalinio egzaminų centro direktoriui, iš jo gavęs suderinimo raštą, prašymą pakeisti brandos egzamino tipą įformina įsakymu.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

9. Brandos darbą gali rinktis III ir IV gimnazijos klasės mokinys. Brandos darbą IV gimnazijos klasės mokinys pasirenka iki einamųjų mokslo metų rugsėjo 25 dienos, o III gimnazijos klasės mokinys – iki einamųjų mokslo metų sausio 15 dienos. Brandos darbą IV gimnazijos klasės mokinys atlieka nuo einamųjų mokslo metų spalio 1 dienos, o III gimnazijos klasės mokinys nuo einamųjų mokslo metų sausio 30 dienos toje mokykloje, kurios IV ir III gimnazijos klasių mokiniai pasirinko laikyti brandos darbą. Brandos darbas vertinamas brandos darbo vertinimo centre.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

10. Technologijų brandos egzaminą gali rinktis vidurinio ugdymo programos mokinys, kuris mokosi pagal to dalyko programą arba profesinio mokymo programos modulius, arba profesinio mokymo programą, kuri vykdoma kartu su vidurinio ugdymo programa. Technologijų brandos egzaminas vykdomas spalio–balandžio mėnesiais toje mokykloje, kurios mokiniai pasirinko šį egzaminą laikyti, vertinamas brandos egzamino vertinimo centre.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

11. Menų brandos egzaminą gali rinktis mokinys, kuris mokosi pagal pasirinkto meninio ugdymo dalyko programą. Menų brandos egzaminas vykdomas spalio–balandžio mėnesiais toje mokykloje, kurios mokiniai pasirinko šį egzaminą laikyti, vertinamas brandos egzamino vertinimo centre.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

IV SKYRIUS PRAŠYMŲ PATEIKIMAS

12. Prašymą laikyti dalykų brandos egzaminus ir parengti brandos darbą kandidatas teikia mokyklos vadovui. Prašyme turi būti nurodomi pasirinkti egzaminai, egzaminų tipai, brandos darbas, pareiškiamas sutikimas dėl asmens duomenų tvarkymo brandos egzaminų organizavimo, pritaikymo, vykdymo, vertinimo, mokymosi rezultatų sutikrinimo, stojant į kitas mokyklas, tikslais. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintis kandidatas pateikia prašymą pritaikyti brandos egzaminus ir pedagoginės psichologinės tarnybos (švietimo pagalbos tarnybos) pažymą apie brandos egzaminų užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymo pobūdį. Galima naudoti ir Nacionalinio egzaminų centro duomenų perdavimo sistemoje KELTAS teikiamą prašymo formą. Prašymai registruojami vadovaujantis Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-118 „Dėl Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“. Prašymą iki einamųjų metų rugsėjo 25 dienos dėl brandos darbo, menų ir technologijų, iki spalio 24 dienos dėl kitų brandos egzaminų, III gimnazijos klasės mokinys dėl brandos darbo iki einamųjų mokslo metų sausio 15 dienos pasirinkimo pateikia:

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

12.1. mokinys – savo mokyklos vadovui;

12.2. buvęs mokinys – mokyklos, išdavusios mokymosi pasiekimų pažymėjimą, vadovui. Kartu su prašymu būtina pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) arba vairuotojo pažymėjimą, mokymosi pasiekimų pažymėjimą. Pažymą apie turėtų išskolinimų likvidavimą (jeigu jie likviduoti kitoje mokykloje) mokyklos vadovui privalo pateikti iki ugdymo plane nustatytos ugdymo proceso gimnazijų IV klasei pabaigos. Reorganizuotos, likviduotos mokyklos buvęs mokinys – mokyklos, turinčios teisę jam išduoti brandos atestatą, vadovui; laisvės atėmimo vietoje mokymosi pasiekimų pažymėjimą gavęs buvęs mokinys prašymą teikia savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens paskirtos mokyklos vadovui;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

12.3. eksternas – bazinės mokyklos vadovui; eksternas, nepateikęs prašymo iki spalio 24 dienos, gali teikti prašymą pasibaigus prašymų teikimų laikui, bet ne vėliau kaip likus 7 darbo dienoms iki pakartotinės sesijos pradžios, – Kauno miesto bazinės mokyklos vadovui.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

13. Kandidatai prašymą dėl muzikologijos brandos egzamino muzikinės klausos testo tipo pasirinkimo pateikia ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki brandos egzamino. Laiku nepateikę prašymo, kandidatai atlieka muzikinės klausos A tipo testą.

Mokiniai, kurie mokosi pagal profesinio mokymo programos modulius, arba profesinio mokymo programą, kuri vykdoma kartu su vidurinio ugdymo programa, pasirinkę technologijų mokyklinį brandos egzaminą, prašyme nurodo profesinio mokymo programos pavadinimą ir jos kodą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

14. Pasirinkto dalyko brandos egzamino ir jo tipo ar individualaus ugdymo plano dalyko brandos darbo keisti neleidžiama.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

15. Kartu su prašymu bazinės mokyklos vadovui eksternas privalo pateikti:

15.1. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą ar leidimą gyventi Lietuvoje) arba vairuotojo pažymėjimą;

15.2. vidurinį išsilavinimą liudijantį dokumentą (brandos atestatą, profesinės ar aukštesniosios mokyklos diplomą, jei vidurinis išsilavinimas įgytas Lietuvoje);

15.3. užsienio kvalifikacijų atveju, bent vieną iš 15.3.1–15.3.3 punktuose nurodytų dokumentų ar patvirtintą jo kopiją:

15.3.1. švietimo ir mokslo ministro įsakymą dėl vidurinio išsilavinimo pripažinimo;

15.3.2. Studijų kokybės vertinimo centro pažymą, kuria vidurinį išsilavinimą liudijanti kvalifikacija įvertinta lygiaverte arba lygiaverte su sąlyga, kad bus išlaikyti brandos egzaminai;

15.3.3. Studijų kokybės vertinimo centro pažymą, kuria užsienio kvalifikacija pripažinta (įskaitant pripažinimą, suteikiant kvalifikacijos turėtojui tik tam tikras teises bei pripažinimą tik kartu su papildomais reikalavimais) lygiaverte Lietuvos Respublikoje teikiamam viduriniam išsilavinimui;

15.4. užsienio šalies mokyklos išduotą dokumentą, liudijantį, kad asmuo mokosi vidurinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje (užsienio šalies mokyklos mokinys);

15.5. kvitą, patvirtinantį pinigų įmoką už pasirinktus brandos egzaminus.

16. Pateikęs prašymą, eksternas sumoka 14,48 euro už kiekvieną pasirinktą dalyko brandos egzaminą. Bazinė mokykla gautas įmokas perveda į pajamų, gaunamų už teikiamas paslaugas, sąskaitas ir naudoja jas eksternų registravimo, brandos egzaminų organizavimo, vykdymo ir vertinimo išlaidoms apmokėti.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. [V-871](#), 2014-10-02

V SKYRIUS LEIDIMAS LAIKYTI BRANDOS EGZAMINĄ

17. Pasirinktus vidurinio ugdymo pasiekimų patikrinimus leidžiama laikyti mokyklos vadovo įsakymu:

17.1. mokiniui:

17.1.1. lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą – iki pagrindinės sesijos šio egzamino datos turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą ir išlaikytą dalyko įskaitą teisės aktų nustatyta tvarka;

17.1.2. individualaus ugdymo plano dalyko, išskyrus menų, muzikologijos, technologijų, užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) ir gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių), brandos egzaminus – iki pagrindinės sesijos šio egzamino datos turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

17.1.3. individualaus ugdymo plano užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių), gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių), menų, muzikologijos ir technologijų brandos egzaminus;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

17.1.4. ne individualaus ugdymo plano dalyko brandos egzaminą, išskyrus užsienio kalbos (rusų ar vokiečių), jei šios kalbos mokėsi kaip gimtosios, egzaminą;

17.1.5. rengti individualaus ugdymo plano pasirinkto dalyko brandos darbą;

17.2. buvusiam mokiniui:

17.2.1. lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą – iki pagrindinės sesijos šio egzamino datos turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą ir išlaikytą dalyko įskaitą teisės aktų nustatyta tvarka;

17.2.2. individualaus ugdymo plano dalyko, išskyrus užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių), gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) ir muzikologijos, brandos egzaminus – iki pagrindinės sesijos šio egzamino datos turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

17.2.3. individualaus ugdymo plano užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių), gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) ir muzikologijos brandos egzaminus;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

17.2.4. ne individualaus ugdymo plano dalyko brandos egzaminą, išskyrus užsienio kalbos (rusų ar vokiečių), jei šios kalbos mokėsi kaip gimtosios, egzaminą;

17.3. eksternui pasirinktus brandos egzaminus;

17.4. III gimnazijos klasės mokiniui rengti individualaus ugdymo plano pasirinkto dalyko brandos darbą.

Papildyta papunkčiu, Nr. V-711, 2018-08-30

VI SKYRIUS BRANDOS EGZAMINŲ SESIJOS

18. Organizuojamos dvi brandos egzaminų sesijos. Pagrindinė sesija vykdoma balandžio–birželio mėnesiais, pakartotinė – birželio–liepos mėnesiais. Sesijų pradžia sutampa su egzaminų tvarkaraštyje nustatyta pagrindinės ir pakartotinės sesijų pirmojo egzamino ar jo dalies data.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

19. Brandos darbas, technologijų mokyklinis brandos egzaminas ir menų mokyklinis brandos egzaminas vykdomi einamųjų metų spalio–balandžio mėnesiais. III gimnazijos klasių mokiniams brandos darbas vykdomas nuo einamųjų mokslo metų sausio iki kitų mokslo metų balandžio mėnesio.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

20. Brandos egzaminų tvarkaraštį tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

21. Brandos egzaminus pagrindinės sesijos metu laiko:

21.1. kandidatas;

21.2. laisvės atėmimo vietoje veikiančioje mokykloje įregistruotas kandidatas – mokyklinius brandos egzaminus;

21.3. namie mokytas mokinys – mokyklinius brandos egzaminus, valstybinius brandos egzaminus – tuo atveju, jei gali atvykti į visų pasirinktų dalykų brandos egzaminų centrus.

22. Brandos egzaminą pakartotinės sesijos metu laiko:

22.1. kandidatas, kuriam pagrindinės sesijos dalyko brandos egzaminas buvo atidėtas;

22.2. laisvės atėmimo vietoje veikiančioje mokykloje (skyriuje) įregistruotas kandidatas (valstybinius brandos egzaminus);

22.3. namie mokytas mokinys, negalėjęs atvykti į pagrindinės sesijos valstybinių brandos egzaminų centrus, – valstybinius brandos egzaminus;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

22.4. eksternas, užsienio šalies mokyklos vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

22.5. eksternas, nepateikęs prašymo iki spalio 24 dienos, bet pateikęs jį pasibaigus prašymų teikimo laikui ne vėliau kaip likus 7 darbo dienoms iki pakartotinės sesijos pradžios, – Kauno miesto bazinės mokyklos vadovui, gali laikyti visus egzaminus, išskyrus brandos darbą, menų, technologijų mokyklinius brandos egzaminus, gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) mokyklinio brandos egzamino I dalį;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

22.6. susirgęs per pagrindinę sesiją mokinys ir buvęs mokinys, gavęs Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus leidimą, vietoj atidėto valstybinio lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino laikyti to dalyko mokyklinį brandos egzaminą;

22.7. mokinys ir buvęs mokinys, gavęs nepatenkinamą lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino įvertinimą pagrindinės sesijos metu, laiko mokyklinį to dalyko brandos egzaminą.

VII SKYRIUS MOKINIŲ SUPAŽINDINIMAS SU DOKUMENTAIS

23. Mokyklos vadovo paskirti asmenys mokinius pasirašytinai supažindina:

23.1. su mokyklos vadovo sprendimu dėl mokymosi kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių), kurios buvo mokoma pagal gimtosios kalbos programą, brandos egzaminų privalomo laikymo;

23.2. su Aprašo nuostatomis: leidimu laikyti dalyko brandos egzaminą, atleidimu nuo dalykų brandos egzaminų, dalykų brandos egzaminų pasirinkimu, atidėjimu, pritaikymu, terminais, rezultatų paskelbimu, reikalavimais kandidatams, atsakomybe pažeidusiesiems šiuos reikalavimus, apeliacijomis ir pan.; dalykų brandos egzaminų tvarkaraščiu – iki einamųjų metų rugsėjo 18 dienos;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

23.3. su dalyko, išskyrus menų ir technologijų, brandos egzamino vykdymo instrukcija – ne vėliau kaip likus trims dienoms iki brandos egzamino datos;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

23.4. su brandos darbo, menų ir technologijų mokyklinių brandos egzaminų vykdymo instrukcijomis – iki einamųjų metų rugsėjo 18 dienos. III gimnazijos klasių mokinius – su brandos darbo vykdymo instrukcija iki sausio 10 dienos;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

23.5. su brandos darbo ir dalyko brandos egzamino programa – pradėjus vykdyti vidurinio ugdymo programą.

23.6. su Valstybinių brandos egzaminų kriterinio vertinimo nuostatais: <http://www.nec.lt>.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

24. Mokinių supažindinimas su brandos darbo, dalyko brandos egzamino programa, Valstybinių brandos egzaminų kriterinio vertinimo nuostatais, šiuo Aprašu, brandos darbo, dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija ir technologijų brandos egzamino technine užduotimi fiksuojamas vidurinio ugdymo mokytojo dienyno arba vidurinio ugdymo dienyno (arba viename iš šių dienynų, sudarytų remiantis elektroninio dienyno duomenimis) skyriuje „Saugaus elgesio ir kiti instruktažai“.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

VIII SKYRIUS BRANDOS DARBO PARENGIMAS, BRANDOS EGZAMINO LAIKYMAS MOKYKLOJE, KURIOJE MOKOMASI/MOKYTASI, ATSKIROSE EGZAMINŲ CENTRŲ PATALPOSE IR NAMIE

25. Mokykloje, kurioje mokomasi / mokyta, brandos egzaminus laiko:

25.1. žymią silpnaregystę, aklumą su regėjimo likučiu, praktišką ar visišką aklumą turintis mokinys ir buvęs mokinys, kuriam brandos egzamino užduotys pateikiamos Brailio raštu;

25.2. mokinys ir buvęs mokinys, turintis vidutinį ar sunkų judesio ir padėties sutrikimą, lėtinių neurologinių sutrikimų ir dėl to negalintis atvykti į dalyko brandos egzamino centrą;

25.3. mokinys ir buvęs mokinys, turintis gilų klausos sutrikimą (kurtumą), ar kochlearinį implantą (esant dideliems ar labai dideliems specialiesiems ugdymosi poreikiams);

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

25.4. mokinys, turintis įvairiapusį raidos ar nerimo spektro sutrikimą;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

25.5. laisvės atėmimo vietoje veikiančioje mokykloje (skyriuje) registruotas kandidatas;

25.6. mokinys mokyklinį technologijų ir menų brandos egzaminus;

25.7. mokinys ir buvęs mokinys mokyklinio gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį.

25¹. Mokinys ir III gimnazijos klasės mokinys mokykloje, kurioje mokosi, parengia brandos darbą.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

26. Namie mokyttas mokinys ir buvęs mokinys, negalintys atvykti į dalyko brandos egzamino centrą ir mokyklą, kurioje mokosi ar mokėsi, brandos egzaminus laiko namie. Namie mokyttas mokinys namie gali laikyti ir brandos darbą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

27. Kandidatai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių dėl skaitymo, regos ar klausos, raidos sutrikimo, dėl kochlearinio implanto (esant vidutiniams, dideliems ar labai dideliems specialiesiems ugdymosi poreikiams), dėl kompleksinių ir kitų negalių gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) ir užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminus laiko atskiroje brandos egzamino centro patalpoje.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. [V-1231](#), 2014-12-22

IX SKYRIUS ATLEIDIMAS NUO BRANDOS EGZAMINŲ

28. Mokinys ir buvęs mokinys nuo brandos egzaminų atleidžiami mokyklos vadovo įsakymu, jeigu:

28.1. iki spalio 24 dienos mokyklos vadovui pateikė prašymą atleisti nuo egzaminų ir medicininę pažymą su ligos pavadinimu, kuri yra Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-11/18 „Dėl Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašo patvirtinimo“, prie ligos pavadinimo yra nurodytas atleidimo terminas „nuolat“;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

28.2. iki einamųjų metų egzaminų tvarkaraštyje nustatytos pasirinkto egzamino dienos mokyklos vadovui pateikė prašymą atleisti nuo egzaminų ir medicininę pažymą su ligos pavadinimu, kuri yra Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašė, o prie ligos pavadinimo nurodytas atleidimo terminas baigiasi po to dalyko brandos egzaminui pakartotinėje sesijoje nustatytos datos;

28.3. iki spalio 24 dienos yra pasirinkę laikyti užsienio kalbos valstybinį brandos egzaminą ir iki pirmojo pagrindinės sesijos brandos egzamino ar jo dalies, nustatytos įskaitos ir brandos egzaminų tvarkaraščiuose, mokyklos vadovui pateikė tarptautinį užsienio kalbos egzamino, kurio įvertinimas pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis yra ne žemesnio kaip B1 lygio, išlaikymo dokumentą ir prašymą atleisti nuo valstybinio brandos egzamino. Prie įsakymo pridedama tarptautinio egzamino išlaikymo dokumento kopija.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

29. Mokinys ir buvęs mokinys, negalintys laikyti brandos egzaminų dėl ligos, ne vėliau kaip iki pagrindinės sesijos pradžios mokyklos vadovui teikia prašymą dėl atleidimo nuo pasirinktų brandos egzaminų. Kartu su prašymu jie turi pateikti sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų konsultacinės komisijos pažymą, patvirtintą šios komisijos antspaudu. Pažymoje nurodomas TLK-10 kodas iš Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašo.

30. Atleisti nuo brandos egzaminų mokinys ir buvęs mokinys negali laikyti pasirinktų brandos egzaminų.

31. Brandos egzaminų sesijos metu kandidatui susirgus, jis pats arba jo artimieji turi apie tai pranešti mokyklos vadovui ne vėliau kaip kitą darbo dieną po dalyko brandos egzamino. Pagal mokyklos vadovui pateiktą prašymą ir 29 punkte nurodytus dokumentus, mokinys ir buvęs mokinys nuo pasirinktų ir nelaikytų brandos egzaminų atleidžiami.

32. Mokinys ir buvęs mokinys, turintis vidutinį, žymų, labai žymų ar gilų klausos sutrikimą (kurtumą) ar kochlearinį implantą (esant dideliems ar labai dideliems specialiesiems ugdymosi poreikiams), pasirinkę užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminą ir turintys negalią patvirtinančią dokumentą, mokyklos vadovo įsakymu atleidžiami nuo pasirinkto užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo ir klausymo dalių. Jei mokykloje nėra galiojančių negalią patvirtinančių dokumentų, jie mokyklos vadovui pateikia sveikatos priežiūros įstaigos gydytojo otolaringologo pažymą apie klausos sutrikimą ir klausos toninę audiogramą. Pažymoje turi būti nurodoma klausos sutrikimo grupė (vidutinis, žymus, labai žymus, gilus klausos sutrikimas ar kochlearinis implantas).

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

X SKYRIUS BRANDOS EGZAMINO ATIDĖJIMAS. EGZAMINO DALIŲ LAIKYMAS

33. Mokyklos, o eksterno – bazinės mokyklos, vadovo įsakymu brandos egzaminas ar jo dalis, išskyrus gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) I dalį, atidedama pakartotinei sesijai:

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

33.1. kandidatui, dėl svarbių priežasčių (pateikusiam priežastį paaiškinantį dokumentą) negalinti laikyti brandos egzamino ar jo dalies pagrindinės sesijos metu;

33.2. kandidatui, susirgusiam prieš brandos egzaminą arba nebaigusiam brandos egzamino dėl sveikatos sutrikimo pagrindinės sesijos metu (pateikusiam mokyklos vadovui prašymą dėl brandos egzamino ar jo dalies atidėjimo ir (ar) darbo nevertinimo bei medicininę pažymą ne vėliau kaip kitą dieną po dalyko brandos egzamino).

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

34. Brandos darbas, technologijų ir menų brandos egzaminai ir gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalis neatidedama.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

XI SKYRIUS BRANDOS EGZAMINŲ PROGRAMŲ, UŽDUOČIŲ, VYKDYMO IR VERTINIMO INSTRUKCIJŲ RENGIMAS IR TVIRTINIMAS

35. Švietimo ir mokslo ministras dalyko brandos egzamino ir brandos darbo programą tvirtina ne vėliau kaip prieš dvejus metus iki atitinkamų mokslo metų pradžios, jos neesminius pakeitimus ar papildymus – kasmet, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugsėjo 10 dienos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

36. Brandos egzaminų užduotis ir vertinimo instrukcijas rengia Nacionalinis egzaminų centras. Brandos egzamino užduoties rengimo grupėje negali dirbti asmuo, turintis privačių interesų dėl šeimos narių, artimų giminaičių ar kitų kandidatų to dalyko brandos egzamino rezultatų.

37. Nacionalinio egzaminų centro direktorius tvirtina dalykų brandos egzaminų vykdymo, vertinimo instrukcijas, brandos darbo vykdymo instrukciją ir valstybinių brandos egzaminų kriterinio vertinimo tvarką. Brandos egzamino užduotys tvirtinamos ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki dalyko brandos egzamino vykdymo dienos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

38. Patvirtintos valstybinio brandos egzamino užduotys tampa dokumentais, sudarančiais tarnybos paslaptį, jiems priskiriama „RIBOTO NAUDOJIMO“ slaptumo žyma. Valstybinio brandos egzamino užduotys tarnybos paslaptimi išlieka iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys arba perduodant kitu Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus nustatytu būdu.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

39. Brandos egzaminų, išskyrus užsienio (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) ir gimtųjų kalbų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) brandos egzaminus, užduotys rengiamos lietuvių kalba. Rečiau vartojami biologijos, chemijos, fizikos, geografijos, informacinių technologijų, istorijos ir matematikos dalykiniai terminai brandos egzaminų užduotyse papildomai pateikiami lenkų ir rusų kalbomis.

40. Technologijų brandos egzamino technines užduotis suformuluoja paskirti dalyko mokytojai.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

XII SKYRIUS PRITAIKYMAI

41. Kandidatui, pateikusiam pedagoginės psichologinės tarnybos (švietimo pagalbos tarnybos) pažymą ir prašymą dėl brandos egzamino užduoties formos, vykdymo ar vertinimo instrukcijų pritaikymo, brandos egzamino užduoties forma, vykdymo ir vertinimo instrukcijos pritaikomos vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

42. Kandidatams, turintiems sveikatos sutrikimų, patvirtintų gydytojų konsultacinės komisijos pažymomis, pagal šios komisijos rekomendaciją sudaromos brandos egzamino vykdymo sąlygos. Prašymą kartu su gydytojų konsultacinės komisijos pažyma iki spalio 24 dienos mokinyš ir buvęs mokinyš pateikia mokyklos vadovui, eksternas – bazinės mokyklos vadovui. Namie mokytas mokinyš, negalintis atvykti į dalyko brandos egzamino centrą, todėl pageidaujantis laikyti brandos egzaminus ir pristatyti brandos darbą namie, raštu teikia prašymą mokyklos vadovui.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

43. Mokyklos vadovas, remdamasis jam pateiktais dokumentais, priima sprendimą dėl dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijų pritaikymo sveikatos sutrikimų ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems kandidatams.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

44. Nacionalinio egzaminų centro direktorius, remdamasis mokyklos vadovo pateiktais kandidatų dokumentais, priima sprendimą dėl dalyko brandos egzamino užduoties ir vertinimo instrukcijos pritaikymų specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems kandidatams.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

XIII SKYRIUS

BRANDOS EGZAMINŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO KOORDINAVIMAS

45. Brandos egzaminų organizavimui ir vykdymui koordinuoti savivaldybės administracijos švietimo padalinyje paskiriamas atsakingas specialistas. Paskyrimo metu specialistas pasirašytinai supažindinamas su Aprašu ir su Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais, iki einamųjų metų rugsėjo 10 dienos jis įregistruojamas duomenų perdavimo sistemoje KELTAS. Kiekvieno brandos egzamino vykdymo dieną nuo 7 iki 12 valandos specialistas prisijungia prie duomenų perdavimo sistemos KELTAS operatyviai informacijai gauti. Iki einamųjų metų rugsėjo 10 dienos savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas švietimo padalinio vadovas skiria 2–3 švietimo padalinio specialistus brandos egzaminų užduotims priimti. Paskirti specialistai registruojami duomenų perdavimo sistemoje KELTAS.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

46. Visi savivaldybės valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, priimančios, saugantys ir perduodantys valstybinio brandos egzamino užduotis, turi turėti leidimą dirbti su tarnybos paslaptį sudarančia informacija, žymima „RIBOTO NAUDOJIMO“ slaptumo žyma.

47. Iki einamųjų metų rugsėjo 10 dienos mokyklos vadovas įsakymu paskiria asmenį (toliau – atsakingas asmuo), atsakingą už darbą su slaptažodžio apsaugota duomenų perdavimo sistema KELTAS. Paskyrimo metu šis atsakingas asmuo pasirašytinai supažindinamas su Aprašu, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais ir Nacionalinio egzaminų centro informacinės sistemos saugos nuostatais.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

XIV SKYRIUS

DALYKŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ IR BAZINIŲ MOKYKLŲ SKYRIMAS

48. Dalykų brandos egzaminų centrus savivaldybės teritorijoje skiria savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo, Lietuvos Respublikos ambasadose – švietimo ir mokslo ministras atskiru įsakymu. Brandos darbo, technologijų ir menų brandos egzamino centru tampa ta mokykla, kurios mokinys pasirinko parengti brandos darbą ir laikyti technologijų ir menų brandos egzaminus. Brandos darbo ir dalykų brandos egzaminų centrų sąrašai sudaromi duomenų perdavimo sistemoje KELTAS. Paskirti brandos darbo ir dalykų brandos egzaminų centrai nekeičiami.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

49. Vienoje mokykloje tą pačią dieną skiriamas vienas dalyko mokyklinio ir (ar) valstybinio brandos egzamino, išskyrus užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino kalbėjimo dalį ir užsienio kalbos (prancūzų, rusų, vokiečių) klausymo, skaitymo ir rašymo dalis, centras. Mokykloje, kurioje paskirtas dalyko brandos egzamino centras, brandos egzamino metu ugdomoji veikla nevykdoma, išskyrus brandos darbo pristatymą, technologijų ir menų egzaminą ir kitus atvejus, kai sudarytos sąlygos tenkina egzamino centro patalpų paruošimo reikalavimus ir yra suderintos su savivaldybės administracijos švietimo padalinyje paskirtu atsakingu už brandos egzaminų organizavimą ir vykdymą koordinavimą specialistu. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino kalbėjimo dalis vienoje mokykloje tą pačią dieną gali būti vykdoma ne daugiau kaip dviejų kalbų. Užsienio kalbos (prancūzų, rusų, vokiečių) klausymo, skaitymo ir rašymo dalys tą pačią dieną gali būti vykdomos toje pačioje mokykloje.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

50. Pagrindinės sesijos dalykų brandos egzaminų centrai suformuojami duomenų perdavimo sistemoje KELTAS ir skiriami iki gruodžio 13 dienos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

51. Iki einamųjų metų rugsėjo 15 dienos savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo savivaldybės teritorijoje skiria bazines mokyklas. Jos įregistruojamos duomenų perdavimo sistemoje KELTAS.

Apie bazinę mokyklą savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo paskelbia savivaldybės viešojo informavimo priemonėse.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

XV SKYRIUS VALSTYBINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ SKYRIMAS

52. Valstybiniam brandos egzaminui vykdyti pagrindinės sesijos metu savivaldybės teritorijoje skiriamas dalyko valstybinio brandos egzamino centras, jei to dalyko brandos egzaminą laiko ne mažiau kaip 17 kandidatų. Jei yra mažiau kaip 17 kandidatų, kelių savivaldybių administracijų direktorių ar jų įgaliotų asmenų sutarimu skiriamas bendras dalyko valstybinio brandos egzamino centras.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

53. Savivaldybės teritorijoje gali būti skiriama daugiau dalyko valstybinio brandos egzamino centrų, jei kiekviename iš jų turi laikyti ne mažiau kaip 60 kandidatų. Šis reikalaujamas skaičius netaikomas informacinių technologijų valstybiniam brandos egzaminui. Informacinių technologijų valstybiniam brandos egzaminui taikomas reikalavimas kiekviename iš centrų turėti ne mažiau 14 ne tos mokyklos, kurioje paskirtas centras, kandidatų.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

54. Visi vienos mokyklos mokiniai ir buvę mokiniai, o bazinių mokyklų ir eksternai, dalyko valstybinį brandos egzaminą laiko viename centre. Jei savivaldybės teritorijoje nėra valstybinio brandos egzamino centro, kuriame tilptų visi vienos mokyklos mokiniai, buvę mokiniai ir eksternai, jie siunčiami laikyti valstybinio brandos egzamino į du valstybinio brandos egzamino centrus, o duomenų perdavimo sistemoje KELTAS perskiriamas mokinių, buvusių mokinių ir eksternų abėcėlinis sąrašas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

55. Jeigu visose apskrities savivaldybėse dalyko valstybinį brandos egzaminą laiko mažiau kaip 17 kandidatų, dalyko valstybinio brandos egzamino centro skyrimą su Nacionalinio egzaminų centro direktoriumi derina tos savivaldybės, kurios teritorijoje egzamino centras skiriamas, administracijos direktorius ar jo įgaliotas atstovas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

56. Pakartotinės sesijos valstybiniam brandos egzaminams vykdyti ne vėliau kaip prieš 7 darbo dienas iki pakartotinės sesijos pradžios Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, laisvės atėmimo vietose veikiančiose mokyklose, ir, jei yra užsienio šalyje registruotų eksternų, tos valstybės Lietuvos ambasadoje skiriama po vieną centrą. Atsižvelgus į dalyko brandos egzaminą laikančių kandidatų skaičių, jų registracijos vietą, dalyko brandos egzamino centro vietą, Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus siūlymu, galima keisti.

XVI SKYRIUS MOKYKLINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ SKYRIMAS

57. Savivaldybės teritorijoje skiriamas ne mažiau kaip vienas dalyko mokyklinio brandos egzamino centras. Daugiau centrų galima skirti lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminui mokyklos tautinės mažumos mokymosi kalba kandidatams laikyti, o kitų dalykų egzaminams tuo atveju, jeigu kiekviename centre brandos egzaminą laikys ne mažiau kaip 15 kandidatų.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

58. Pakartotinės sesijos mokykliniai brandos egzaminai vykdomi bazinėse mokyklose ir Lietuvos ambasadose užsienio valstybėse, prireikus – ir ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki pakartotinės sesijos pradžios – mokyklinių brandos egzaminų savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens paskirtuose centruose.

XVII SKYRIUS REGISTRAVIMAS IR INFORMACIJOS PATEIKIMAS

59. Nacionalinis egzaminų centras kasmet iki rugsėjo 10 dienos atnaujina ir parengia darbui duomenų perdavimo sistemą KELTAS, informuoja savivaldybių administracijų švietimo padalinius ir mokyklas apie prisijungimo prie šios sistemos tvarką, patvirtina duomenų teikimo, registracijos ir brandos egzaminų protokolų formas. Prieš 3 darbo dienas iki pagrindinės sesijos, o pakartotinės sesijos metu kartu su užduotimis Nacionalinis egzaminų centras parengia ir kurjerio paštu pristato savivaldybėms valstybinių brandos egzaminų vykdymo protokolus.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

60. Mokyklos iki einamųjų metų rugsėjo 10 dienos duomenų perdavimo sistemoje KELTAS patikslina atsakingo už duomenų perdavimą Nacionaliniam egzaminų centrui asmens vardą, pavardę, pareigas ir telefoną, elektroninio pašto adresą, tautinės mažumos kalba mokymą vykdanči mokykla – su mokyklos taryba suderintą mokyklos vadovo sprendimą dėl mokymosi kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) brandos egzamino laikymo.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

61. Atsakingas asmuo duomenų perdavimo sistemoje KELTAS:

61.1. per dvi darbo dienas patikrina ir ištaiso Mokinių registre iki rugsėjo 25 dienos suvestus duomenis apie mokinių pasirinktus brandos darbo, menų ir technologijų mokyklinius brandos egzaminus; mokyklos duomenų perdavimo sistemoje KELTAS sudaro sąrašus mokinių, pasirinkusių brandos darbą, menų ir technologijų brandos egzaminus, išspausdina juos ir pateikia mokiniams patikrinti. Patikrinę mokiniai pasirinkimus patvirtina savo parašais. Mokyklos duomenų perdavimo sistemoje KELTAS išspausdintus, kandidatų pasirašytus ir mokyklos vadovo parašu patvirtintus mokinių brandos darbo, menų ir technologijų mokyklinių brandos egzaminų pasirinkimų sąrašus iki lapkričio 5 dienos atsakingas asmuo pateikia savivaldybės administracijos švietimo padaliniui, o šis juos perduoda Nacionaliniam egzaminų centrui. Jei nėra mokinio parašo, pridedamos kandidatų prašymų kopijos;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

61.2. per dvi darbo dienas patikrina ir, jei reikia, Mokinių registre ištaiso iki spalio 24 dienos įvestus duomenis apie mokinių pasirinktus brandos egzaminus, atitinkamų dalykų kursus, III gimnazijų klasės metinius įvertinimus, buvusių mokinių ir eksternų pasirinktus brandos egzaminus;

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

61.3. iki spalio 30 dienos sudaro sąrašą kandidatų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, kuriems reikalingi brandos egzamino užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymai, ir turinčių sveikatos sutrikimų, kuriems sudaromos atitinkamos vykdymo sąlygos. Mokyklos vadovas sąrašą patvirtina parašu ir kartu su pirminės sveikatos priežiūros įstaigos gydytoju, gydytojų konsultacinės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos (švietimo pagalbos tarnybos) išduotomis pažymomis perduoda savivaldybės administracijos švietimo padaliniui;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

61.4. iki spalio 30 dienos parengia raštus dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių kandidatų, kuriems reikalingi brandos egzaminų užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymai, ir sveikatos sutrikimų turinčių kandidatų, kuriems reikalingos atitinkamos egzamino vykdymo sąlygos, juos įveda į duomenų perdavimo sistemą KELTAS ir kartu su kandidatų pateiktomis pirminės sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų, gydytojų konsultacinės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos (švietimo pagalbos tarnybos) išduotomis pažymomis perduoda savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingam specialistui patikrinti, šis, patikrinęs informaciją, iki lapkričio 9 dienos perduoda Nacionaliniam egzaminų centrui;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

61.5. sudaro sąrašus mokinių ir buvusių mokinių, kurie: brandos egzaminus laikys namie, atskiroje patalpoje – iki spalio 30 dienos; yra atleisti nuo užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino klausymo dalies, kuriems neleidžiama laikyti brandos egzamino dėl nepatenkinamo to dalyko metinio įvertinimo ar neišlaikytos lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos ir nebaigusių ugdymo proceso mokinių – iki gegužės 27 dienos; kuriems valstybinis ar mokyklinis brandos egzaminas atidėtas, kurie atleisti nuo brandos egzaminų – per dvi darbo dienas po dalyko brandos egzamino vykdymo dienos;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

61.6. iki sausio 8 dienos įkelia brandos darbo aprašą jo autentiškumui nustatyti; iki sausio 19 dienos gavęs patikrinimo dėl galimų sutapimų išvadas, pateikia jas darbų vadovams. Iki vasario 1 dienos įkelia pakartotinai tikrinamų darbų aprašus, jeigu po sutapimų patikrinimo darbo aprašas koreguojamas.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

62. Mokyklos duomenų perdavimo sistemoje KELTAS išspausdintus, kandidatų pasirašytus ir mokyklos vadovo parašu patvirtintus kandidatų brandos egzaminų pasirinkimų sąrašus iki einamųjų metų lapkričio 5 dienos atsakingas asmuo pateikia savivaldybės administracijos švietimo padaliniui, o šis juos perduoda Nacionaliniam egzaminų centrui. Jei nėra mokinio parašo, papildomai pateikiamos kandidatų prašymų kopijos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

63. Informacija apie mokinio, buvusio mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius pateikiama jo ar jo teisėto atstovo raštišku sutikimu.

64. Duomenų perdavimo sistemoje KELTAS patvirtinti duomenys nekeičiami.

65. Savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingas specialistas patikrina iš mokyklos gautą informaciją ir iki lapkričio 9 dienos perduoda Nacionaliniam egzaminų centrui iš mokyklų gautus kandidatų brandos egzaminų pasirinkimų sąrašus ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių kandidatų sąrašus.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

XVIII SKYRIUS BRANDOS EGZAMINO VYKDYMO PATALPOS

66. Patalpa brandos egzaminui (salė, klasė, kabinetas ir kt.) paruošiama ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki dalyko brandos egzamino ar jo dalies pradžios.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

67. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminų klausymo, skaitymo ir rašymo dalys vykdomos patalpose, skirtose ne daugiau kaip 28 kandidatams, o šių egzaminų kalbėjimo dalis vykdoma patalpose, skirtose 2 kandidatams. Parenkant patalpas muzikologijos mokyklinio brandos egzamino II daliai ir užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminų klausymo, skaitymo ir rašymo dalims, būtina atsižvelgti į klausymo užduočių garso įrašo girdimumą, o kalbėjimo dalyje galimybę atlikti kokybišką garso įrašą kandidatams skirtose vietose.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

68. Kandidatams skiriami atskiri stalai / suolai. Jeigu stalai / suolai yra dviviečiai, visi kandidatai sėdi toje pačioje stalo / suolo pusėje. Visi stalai / suolai sustatomi viena kryptimi keliomis eilėmis ir pažymimi taip, kaip nurodoma vykdymo protokole, t. y. užrašoma grupė ir eilės numeris. Eilėje tos pačios grupės kandidatų vietos numeruojamos nuosekliai. Atstumas tarp dviejų kandidatų turi būti ne mažesnis kaip metras. Šie reikalavimai netaikomi informacinių technologijų brandos egzaminui ir užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalies vertinimo patalpai.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

69. Brandos egzamino patalpoje turi būti tik vienas laikrodis, rašomoji lenta ar sudarytos kitos galimybės vykdytojui užrašyti brandos egzamino, jo dalių pradžios ir pabaigos laiką. Lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino vykdymo patalpoje ant atskiro stalo padedami (ne mažiau kaip po vieną kiekvienai 14 kandidatų grupei) dalyko vykdymo instrukcijoje nurodyti žodynai ir kitos numatytos priemonės. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalies vertinimo patalpoje ant stalo, prie kurio sėdi kandidatai, pastatomas mikrofonas, o ant stalo, prie kurio sėdi pokalbį palaikantis vertintojas, pastatomas laikmatis.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

70. Brandos egzamino vykdymo dieną pastato viduje prie įėjimo į patalpą pakabinami kandidatų vardiniai sąrašai, kuriuose nurodoma patalpa, kandidatų vietų numeriai ir brandos egzamino vykdymo pradžia, o užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalies centre nurodomas ir kiekvieno sąraše esančio kandidato įėjimo į egzamino vykdymo patalpas laikas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

71. Brandos egzaminus laikantys kandidatai suskirstomi į ne didesnes kaip 14 kandidatų grupes. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminų kalbėjimo dalį laikantys kandidatai suskirstomi į ne didesnes kaip 10 kandidatų grupes.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

72. Vienos grupės kandidatai brandos egzaminą laiko toje pačioje patalpoje. Jų eilės numeriai sąraše ir vietos patalpoje sutampa su grupės ir eilės numeriu, nurodytais vykdymo protokole.

73. Valstybinių brandos egzaminų ar jų dalių kandidatų sąrašus kiekvienam valstybinio brandos egzamino centrui Nacionalinis egzaminų centras pateikia duomenų perdavimo sistemoje KELTAS. Mokyklinių brandos egzaminų kandidatų sąrašus, kuriuose nurodyta grupė ir vieta, kiekvienas mokyklinio brandos egzamino centras išsispausdina duomenų perdavimo sistemoje KELTAS.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

74. Į brandos egzamino patalpą tuo metu, kai prakerpami vokai su brandos egzamino užduotimis ar jos perduodamos kitu būdu ir kai vyksta brandos egzaminas (išskyrus užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminų klausymo dalį), gali įeiti:

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

74.1. priežiūrą vykdančias asmuo, turintis darbo ar valstybės tarnautojo pažymėjimą;

74.2. vyresnysis vykdytojas;

74.3. vyresniojo vykdytojo iškvietas asmuo, kurio pagalbos reikia atsitikus nenumatytam įvykiui. Atlikęs pareigas jis nedelsdamas privalo išeiti iš patalpos.

XIX SKYRIUS REIKALAVIMAI KANDIDATAMS

75. Kandidatai:

75.1. atvykdami į brandos egzaminą ar jo dalį privalo turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

75.2. prie įėjimo į dalyko brandos egzamino centrą esančiame sąraše sužino savo grupę, vietos numerį ir patalpą, kurioje vyks brandos egzaminas, prie patalpos ateina ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki brandos egzamino pradžios;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

75.3. prieš įeidami į patalpą, vykdytojui pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą ir įeina į patalpą tik jam leidus;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

75.4. turi tik dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) arba vairuotojo pažymėjimą, kuris brandos egzamino metu gali būti padėtas ant suolo / stalo. Į brandos egzamino patalpą mobiliojo ryšio ir kitas informacijos perdavimo ar priėmimo priemones įsinešti draudžiama;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

75.5. pavėlavusieji ne daugiau kaip 30 minučių, jeigu dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nenurodomas kitas laikas, laiko egzaminą, tačiau jiems brandos egzamino užduoties atlikimo laikas nepratęsiamas. Pavėlavusieji į užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį daugiau kaip 15 minučių nuo jam skirto laiko pradžios šios egzamino dalies nelaiko;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

75.6. kai pasirašo vykdymo protokoluose, gauna dalyko brandos egzamino užduotis, jas padeda ant stalo / suolo krašto, vykdytojui leidus patikrina, ar nėra tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko, užduočių sąsiuvinius užverčia ir laukia vykdytojų nurodymų. Pastebėję užduočių sąsiuvinyje ar atsakymų lapuose spausdinimo broko ar tuščius lapus, apie tai praneša vykdytojui. Užduotis pradeda atlikti vykdytojui paskelbus dalyko brandos egzamino pradžią. Šis punktas netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

75.7. klauso vykdytojų nurodymų, užduotis atlieka savarankiškai, nesikalba tarpusavyje, netrukdo kitiems, naudojami tik tomis kandidato atsineštomis priemonėmis, kurios nurodytos dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje, jų neskolina;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

75.8. rašo tvarkingai ir įskaitomai, galutinį atsakymą parašo tik juodai rašančiu tušinuku, nesinaudoja korektūros priemonėmis. Atsakymų lape nerašo su užduotimi nesusijusio teksto ar ženklų, nepiešia piešinių, jeigu to daryti nereikalauja dalyko brandos egzamino užduotis. Jeigu būtina keisti rašiklį, privalo tai pasakyti vykdytojui. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) ar gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) užduotis atlieka ta kalba, kurios egzaminą jie laiko. Šis punktas netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

75.9. iš patalpos gali išeiti tik esant būtinybei, ne ilgiau kaip 5 minutes, vykdytojo lydimi;

75.10. baigę darbą anksčiau, negu nustatyta dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje, tačiau ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki brandos egzamino pabaigos, ir atidavę vykdytojui atsakymų lapus ir užduočių sąsiuvinius, gali išeiti iš brandos egzamino patalpos. Negali grįžti į egzamino patalpą iki brandos egzamino ar jo dalies pabaigos. Per vieną valandą po egzamino pabaigos pageidaujantieji iš dalyko centro administratoriaus gali atsiimti egzamino užduoties sąsiuvinį. Šis punktas netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

75.11. darbą baigia paskirtam vykdytojui paskelbus brandos egzamino pabaigą ir laukia, kol vykdytojais surenka atsakymų lapus ir užkljuoja vokus. Iš egzamino patalpos išeina tik vykdytojui leidus ir išsineša savo egzamino užduoties sąsiuvinį. Šis punktas netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

75.12. nutraukia užduoties atlikimą ir šalinami iš egzamino patalpos už trukdymą, nusirašinėjimą, mobiliojo ryšio, kitų informacijos perdavimo ar priėmimo priemonių įsinešimą į patalpą ir vykdytojo nurodymų nevykdymą.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

XX SKYRIUS BRANDOS EGZAMINO VYKDYMO GRUPĖ

76. Brandos egzaminui vykdyti dalyko brandos egzamino centre, išskyrus technologijų ir menų brandos egzaminus ir brandos darbą, tvirtinama vykdytojų grupė, kurią sudaro vyresnysis vykdytojas, administratorius ir vykdytojai. Technologijų, menų brandos egzaminų ir brandos darbo vykdymą koordinuoja mokyklos vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

77. Jeigu viename brandos egzamino centre yra daugiau kaip 230 kandidatų, gali būti tvirtinamos dvi vykdytojų grupės, kurioms paprastai skiriamas vienas administratorius. Vykdytojų skaičius priklauso nuo kandidatų ir turimų egzaminų patalpų skaičiaus. Sudarant vykdytojų grupes numatoma, kad kiekvienoje patalpoje būtų ne mažiau kaip 2 vykdytojai. Jei egzamino centre egzaminą laiko kurčiasis, neprigirdintysis, turintis vidutinį, žymų ar labai žymų klausos sutrikimą, vykdytoju skiriamas gestų kalbos mokytojas ar vertėjas. Jeigu egzaminą savoje mokykloje laiko mokinys ir buvęs mokinys, turintis įvairiapusį raidos ar nerimo spektro sutrikimą, skiriami ne mažiau negu trys vykdytojai, iš kurių vienas yra specialusis pedagogas ar kitas švietimo pagalbą teikiantis specialistas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

78. Valstybinio brandos egzamino vykdytojų grupės sudėtį tvirtina savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo. Ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki valstybinio brandos egzamino dienos grupės vyresnįjį vykdytoją, administratorių ar vykdytoją skiria jo darbdavys ar jo įgaliotas asmuo tvarkomuoju dokumentu. Vyresnysis vykdytojas turi gauti leidimą dirbti su „RIBOTO NAUDOJIMO“ dokumentais (priimti valstybinio brandos egzamino užduotis, saugoti iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys). Leidimą dirbti su „RIBOTO NAUDOJIMO“ dokumentais suteikia savivaldybės administracijos direktorius. Jei egzamino centras yra Lietuvos Respublikos ambasada (toliau – ambasada), vykdytojų grupės sudėtį, ne vėliau kaip likus 7 dienoms iki valstybinio brandos egzamino dienos, tvirtina švietimo ir mokslo ministras, suderinęs su Užsienio reikalų ministerija. Egzamino centro vyresnysis vykdytojas turi turėti leidimą dirbti su „RIBOTO NAUDOJIMO“ dokumentais tuo atveju, jeigu priimamas vokas su valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turiniu priėmimo metu nėra teisėtai atskleistas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

79. Valstybinio brandos egzamino vyresniuoju vykdytoju skiriamas mokyklos, kurios mokiniai ir buvę mokiniai valstybinio brandos egzamino nelaiko tame centre, vadovas, jo pavaduotojas ugdymui ar skyriaus vedėjas, ambasadoje – ambasados darbuotojas, administratoriumi – mokyklos vadovas ar vienas iš mokyklos vadovo pavaduotojų, ambasadoje – ambasados darbuotojas.

80. Valstybinio brandos egzamino centre, kiekvienoje brandos egzamino patalpoje, turi būti ne mažiau kaip du skirtingų mokyklų vykdytojai, nedirbantys mokyklose, kurių kandidatai yra vykdytojui priskirtoje kandidatų grupėje.

81. Jeigu vienoje patalpoje brandos egzaminą, išskyrus informacinių technologijų brandos egzaminą ir užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį, laiko daugiau kaip 22 kandidatai, 14-ai kandidatų gali būti skiriamas vienas vykdytojas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

82. Informacinių technologijų brandos egzamino patalpoje skiriami trys vykdytojai, kurių vienas yra informacinių technologijų specialistas, informacinių technologijų mokytojas. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalyje dviem grupėms skiriami du vykdytojai, kurių vienas tvarkaraštyje nustatytu laiku iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS spausdina užduotis.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

83. Mokyklinio brandos egzamino, kurį laiko:

83.1. tik tos mokyklos kandidatai, vykdytojų grupę įsakymu skiria mokyklos vadovas;

83.2. kelių mokyklų kandidatai, vykdytojų grupę tvirtina brandos egzaminą vykdančios mokyklos vadovas. Trūkstant vykdytojų, kitų mokyklų mokytojai į vykdytojų grupę deleguojami darbdavio įsakymu, kuriame nurodoma asmens vardas, pavardė, darbovietė, pareigos, kokio dalyko specialistas jis yra, o vykdytojų grupės tvirtinimas raštu derinamas su savivaldybės administracijos direktoriumi ar jo įgaliotu asmeniu.

84. Mokyklinio brandos egzamino vyresniuoju vykdytoju skiriamas mokyklos vadovas arba jo pavaduotojas ugdymui ar skyriaus vedėjas.

85. Vyresniuoju vykdytoju ir vykdytoju negali būti skiriamas egzaminuojamojo dalyko mokytojas, specialistas, kandidatų klasės (grupės, kurso) vadovas ar asmuo, kurio šeimos nariai ar / ir artimi giminaičiai laiko brandos egzaminus tame centre.

86. Tuo atveju, jei egzaminą laiko nedaug kandidatų ir parengiamojo darbo yra mažai arba jei brandos egzaminas vykdomas vienoje patalpoje, vyresniajam vykdytojui gali būti pavedama atlikti administratoriaus ir (ar) vieno iš vykdytojų funkcijas.

87. Susipažindami su įsakymu, kuriuo jie skiriami į vykdymo grupę, vyresnysis vykdytojas, administratorius ir vykdytojas parašu patvirtina, kad su Aprašu, asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija yra susipažinę.

88. Vykdytojų grupės narys brandos egzamino metu privalo segėti kortelę su vardu, pavarde ir nuoroda: „vyresnysis vykdytojas“, „administratorius“, „vykdytojas“.

XXI SKYRIUS ADMINISTRATORIAUS FUNKCIJOS

89. Administratorius:

89.1. numato patalpas brandos egzaminui, užtikrina vietų kandidatams paruošimą, vadovaudamasis Aprašu ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija, sunumeruoja sėdimas vietas;

89.2. išneša iš patalpų vyresniojo vykdytojo nurodytas mokymo priemones, aprūpina patalpas šiame Apraše ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytomis egzaminui reikalingais leidiniais ir priemonėmis;

89.3. parengia nuorodas į egzamino patalpas; skiria patalpą kandidatų daiktams laikyti ir informuoja apie ją kandidatus;

89.4. pasirūpina, kad kiekvienoje kandidatų grupėje būtų pastatytas atskiras stalas vykdytojams ir stalas leidiniams sudėti;

89.5. tvarkai palaikyti brandos egzamino metu pasitelkia mokyklos vadovo įsakymu paskirtus atsakingus asmenis;

89.6. ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki brandos egzamino pradžios kartu su atsakingu asmeniu duomenų perdavimo sistemoje KELTAS išspausdina dalyko brandos egzamino reikalavimus (jų turi būti tiek egzempliorių, kiek yra egzamino patalpų) ir juos perduoda vyresniajam vykdytojui;

89.7. ne vėliau kaip prieš valandą iki brandos egzamino pradžios:

89.7.1. kartu su vyresniuoju vykdytoju patikrina paruoštas patalpas, jose esančių priemonių tinkamumą, pašalina pastebėtus trūkumus, prie įėjimo į brandos egzamino centrą ir prie egzamino patalpos iškabina kandidatų sąrašus. Prieš įleidamas kandidatus į dalyko brandos egzamino centrą kartu su mokyklos, kurioje yra dalyko brandos egzamino centras, vadovo paskirtais asmenimis atlieka pirminį kandidatų asmens tapatybės dokumentų patikrinimą;

89.7.2. prieš informacinių technologijų valstybinį brandos egzaminą kartu su atsakingu asmeniu iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS išima prisijungimo prie elektroninės egzamino užduoties atlikimo sistemos adresą ir pateikia egzamino vyresniajam vykdytojui;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

89.7.3. prieš užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį parengia vykdymo ir vertinimo patalpas, paruošia vykdymo instrukcijoje nurodytą įrangą, patikrina jų veikimą;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

89.8. brandos egzamino metu padeda vyresniajam vykdytojui spręsti iškilusias problemas;

89.9. pasibaigus valstybiniam brandos egzaminui, iš vyresniojo vykdytojo pasirašytinai priima anksčiau iš egzamino išėjusių kandidatų užduočių sąsiuvinius;

89.10. per vieną valandą po egzamino pabaigos pageidaujantiems kandidatams, baigusiems egzaminą anksčiau, negu nustatyta dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje, atiduoda užduočių sąsiuvinius.

XXII SKYRIUS VYRESNIOJO VYKDYTOJO FUNKCIJOS

90. Vyresnysis vykdytojas:

90.1. kartu su administratoriumi parenka patalpas, suskirsto mokyklinių brandos egzaminų kandidatus į grupes, rengia kandidatų sąrašus;

90.2. kartu su atsakingu asmeniu ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki mokyklinio brandos egzamino pradžios išspausdina mokyklinio brandos egzamino vykdymo protokolus, Nacionalinio egzaminų centro į duomenų perdavimo sistemą KELTAS įkeltus ne vėliau kaip prieš 24 valandas iki mokyklinio brandos egzamino pradžios;

90.3. ne vėliau kaip prieš 24 valandas iki valstybinio brandos egzamino ar jo dalies pradžios pagal Nacionalinio egzaminų centro pateiktus valstybinių brandos egzaminų vykdymo grupių protokolus kiekvienai grupei paskiria vykdytojus;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

90.4. ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki brandos egzamino pradžios vykdytojus pasirašytinai supažindina su bendromis brandos egzamino vykdymo procedūromis (brandos egzamino užduočių pateikimas, kandidatų įleidimo ir susodinimo tvarka ir pan.), vykdytojų funkcijomis ir atsakomybe, dalyko brandos egzamino vykdymo

instrukcija, kiekvienam vykdytojui parengia šios instrukcijos ir iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS ne vėliau kaip prieš dvi dienas išimtų egzamino reikalavimų kopijas, išaiškina valstybinio brandos egzamino vykdytojams kandidatų darbų kodavimo sistemą, instruktuoja vykdytojus apie naudojamą garso atkūrimo aparatūrą, prieš informacinių technologijų brandos egzaminą kartu su informacinių technologijų specialistu ar informacinių technologijų mokytoju patikrina vykdymo centre paruoštus kompiuterius, jų programinės įrangos veikimo kokybę, nurodo vykdytojams jų atvykimo į brandos egzamino centrą laiką;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

90.5. ne vėliau kaip prieš valandą iki brandos egzamino pradžios kartu su administratoriumi patikrina, ar egzamino ar jo dalies patalpos ir jose esančios priemonės yra tvarkingos, pašalina pastebėtus trūkumus. Prieš užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino dalis, muzikologijos brandos egzaminą instruktuoja vykdytojus apie naudojamą parengtą garso atkūrimo ar įrašymo aparatūrą, prieš lietuvių kalbos ir literatūros egzaminą patikrina, ar egzamino patalpoje, nurodytoje vietoje, yra padėti žodynai;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

90.6. iš savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nustatytu laiku ir tvarka gauna pakuotes su valstybinio brandos egzamino užduotimis, sutikrina brandos egzaminui skirtos pakuotės sandarumą, gautų vokų kodus su lydraštyje nurodytaisiais ir jame pasirašo, užtikrina paimitos brandos egzamino užduoties saugumą iki perduodamas vykdytojui;

90.7. prieš mokyklinį brandos egzaminą patikrina vokų su užduotimis sandarumą, užtikrina gautos medžiagos saugumą. Prireikus prieš brandos egzaminą pakartotinai supažindina vykdytojus su dalyko brandos egzamino vykdymo eiga. Priskiria vykdytojams kandidatų grupes, vykdymo instrukcijos kopijas ir protokolus, vokus su brandos egzamino užduotimis pristato į brandos egzaminų patalpą (-as) ir išdalija juos vykdytojams;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

90.8. kiekvienai brandos egzamino ar jo dalies patalpai paskiria vykdytoją, kuris paskelbia brandos egzamino pradžią ir pabaigą, prižiūri priskirtos grupės, o vienam iš vykdytojų išėjus, – ir kitos grupės kandidatus;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

90.9. stebi brandos egzamino eigą, vykdytojų darbą, sprendžia iškilusias problemas. Jei trūksta brandos egzamino užduočių, suderinęs su savivaldybės administracijos atsakingu specialistu, trūkstamą mokyklinio brandos egzamino užduočių skaičių kopijuoja arba gauna iš kito to dalyko brandos egzamino centro, priima sprendimą dėl kandidato šalinimo iš egzamino patalpos;

90.10. užtikrina, kad visos panaudotos ir nepanaudotos brandos egzamino užduotys ar jų kopijos brandos egzamino metu būtų egzamino patalpoje, kad ant anksčiau iš egzamino išėjusio kandidato užduočių sąsiuvinio būtų užrašyti vardas ir pavardė;

90.11. pasibaigus brandos egzaminui ar jo daliai:

90.11.1. patikrina, ar protokolai teisingai užpildyti, iš vykdytojų surenka vokus su kandidatų darbais, anksčiau iš egzamino išėjusių kandidatų užduočių sąsiuvinius ir dalyko brandos egzamino vykdymo protokolo egzempliorių;

90.11.2. lydraštyje užrašo gražinamų valstybinio brandos egzamino specialių vokų kodus ir pasirašo;

90.11.3. kartu su ne mažiau kaip 2 vykdytojais sudeda vokus į specialiąją pakuotę, ją užplombuoja. Užplombuotą pakuotę, lydraštį ir vieną protokolo egzempliorių ir kompaktines plokšteles (po užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino) perduoda savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingam specialistui, kuris Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus nustatyta tvarka gražina pakuotę Nacionaliniam egzaminų centrui;

90.11.3¹. Po užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų ir vokiečių) brandos egzamino srauto kalbėjimo dalies kartu su administratoriumi:

90.11.3¹.1. iš kiekvienos vertinimo patalpos surenka koduotus atsakymų lapus;

90.11.3¹.2. kiekvienoje vertinimo patalpoje perkelia kalbėjimo dalies atlikčių įrašų failus iš kompiuterio į kompiuterinę laikmeną (MP3 arba WMA formatu);

90.11.3¹.3. į nurodytą vietą duomenų perdavimo sistemoje KELTAS įkelia kandidatų atlikčių failus, įrašydamas failų pavadinimus į vykdymo protokolų abu egzempliorių;

90.11.3¹.4. į tuščią voką sudeda dviejų grupių kandidatų atsakymų lapus, nepanaudotus atsakymų lapus, kodų lapus, po vieną grupių protokolų egzempliorių ir užkliauja voką. Vyresnysis vertintojas iš kiekvienos vertinimo patalpos surenka vertinimo lapus, nepanaudotus vertinimo lapus, vardinius vertinimo kodų lapus, sudeda juos į tuščią voką ir jį užkliaujęs atiduoda saugoti administratoriui.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

90.11.4. per pusę valandos vertinimo komisijos pirmininkui perduoda pasirašytinai mokyklinio brandos egzamino vykdymo protokolus, kandidatų atliktas brandos egzamino užduotis;

90.11.5. patikrinęs, ar ant nepanaudotos brandos egzamino užduoties kiekvieno puslapio yra užrašas „Nepanaudota“, perduoda užduotis mokyklos, kurioje vyko mokyklinis brandos egzaminas, vadovui;

90.11.6. raštu informuoja savivaldybės administracijos švietimo padalinį apie brandos egzamino metu iškilusias problemas.

XXIII SKYRIUS VYKDYTOJO FUNKCIJOS

91. Vykdytojas, jeigu dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nenumatyta kitaip:

91.1. ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki dalyko brandos egzamino pradžios pakartotinai susipažįsta su jo vykdymo instrukcija ir Aprašu, iškilus neaiškumams, konsultuojasi su vyresnioju vykdytoju, dalyvauja vyresniojo vykdytojo organizuojamuose vykdytojų mokymuose;

91.2. brandos egzamino ar jo dalies vykdymo dieną vyresniojo vykdytojo nurodytu laiku su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu atvyksta į dalyko brandos egzamino centrą, paima iš vyresniojo vykdytojo vykdymo protokolus, įrašo į juos reikalaujamą informaciją (papildomas pavardes įrašyti draudžiama);

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

91.3. patikrinęs kandidatų tapatybę pagal asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą, pavardes pagal vykdymo protokolą, ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki brandos egzamino pradžios įleidžia kandidatus į patalpą ir nurodo vietą pagal sąrašą. Prižiūri, kad kandidatai į patalpą neįsineštų asmeninių daiktų (išskyrus vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje, ar vairuotojo pažymėjimą), prireikus patikslina klaidingai įrašytus kandidatų vardus ir pavardes ir kartu su vyresnioju vykdytoju apie pakeitimus informuoja savivaldybės administracijos švietimo padalinį, o šis įpareigoja mokyklą, kurių kandidatų pavardės patikslintos, vadovus atlikti duomenų keitimą duomenų perdavimo sistemoje KELTAS;

91.4. likus ne daugiau kaip 15 minučių iki brandos egzamino pradžios, kandidatams esant egzamino patalpoje, pakviečia pirmąjį brandos egzamino vykdymo protokoluose įrašytą kandidatą paliudyti, kad vokas su brandos egzamino užduotimis nepažeistas, t. y. nėra kirpimo ar plėšimo žymių (jeigu vokas nepažeistas, kandidatas pasirašo nurodytoje vietoje vykdymo protokolų abiejuose egzemplioriuose, priešingu atveju kviečiamas vyresnysis vykdytojas), likus 10 minučių iki egzamino pradžios prakerpa vokus su brandos egzamino užduotimis. Šis punktas netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

91.5. ant valstybinio brandos egzamino vykdymo protokolo abiejų egzempliorių užklijuoja protokolo kodą;

91.6. ant kiekvieno valstybinio brandos egzamino atsakymo lapo užklijuoja kandidato kodą. Pagal kodo numerį išdalija užduotis kandidatams. Kandidato protokole ir kodo ant atsakymų lapo ar užduoties numeriai turi sutapti;

91.7. kandidatams perskaito iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS išimtus dalyko brandos egzamino vykdymo reikalavimus;

91.8. paskelbia brandos egzamino pradžią ir pabaigą, prižiūri priskirtos grupės, o vienam iš vykdytojų išėjus, – ir kitos grupės kandidatus;

91.9. išduoda pasirašytinai brandos egzamino užduotį kandidatui, pavėlavusiam ne daugiau kaip 30 minučių, į užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį – ne daugiau kaip 15 minučių, tačiau brandos egzaminui skirto laiko nepratęsia ir pavėlavimą fiksuoja vykdymo protokoluose;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. [V-1262](#), 2015-12-10

91.10. praėjus 30 minučių nuo brandos egzamino pradžios, per užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) klausymo, skaitymo, rašymo egzaminų dalis po klausymo dalies, per užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) kalbėjimo dalį praėjus 15 minučių nuo kandidatui skirto laiko pradžios ant kiekvieno nepanaudoto atsakymo lapo ir kiekvienos nepanaudotos brandos egzamino užduoties puslapio užrašo „Nepanaudota“;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

91.11. nekomentuoja ir neaiškina brandos egzamino užduočių be atskiro vyresniojo vykdytojo nurodymo, netaiso jose esančių spausdinimo ar kitokių klaidų;

91.12. užtikrina tvarką patalpoje nuo brandos egzamino pradžios iki pabaigos, stebi kandidatus iš skirtingų vietų, ilgesnį laiką nestovi vienoje vietoje, ypač tiesiai už kandidato nugaros arba šalia jo, vykdymo protokolų dalyje „Vykdymo kodai“ fiksuoja brandos egzamino eigos faktus ir pažeidimus: atvykimą, neatvykimą, vėlavimą, kandidato šalinimą, vykdymo protokolų dalyje „Vykdytojų pastabos“ – laikino išėjimo ir grįžimo laiką, įspėjimą, rašiklio keitimą;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

91.13. gali išeiti pasijutęs blogai ar palydėti laikinai iš patalpos išeinantį kandidatą, iškviešti vyresnįjį vykdytoją. Visi vykdytojai vienu metu negali išeiti iš egzamino patalpos;

91.14. palydi vykdytojui savo atsakymų lapus atidavusius ir laikinai (iki 5 minučių) iš patalpos išeinančius kandidatus. Grįžę kandidatai atsiima savo atsakymų lapus. Kandidatai, išėję iš patalpos be leidimo arba nelydimi vykdytojų, laikomi baigusiais egzaminą, jiems grįžti neleidžiama;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

91.15. pašalinęs kandidatą iš brandos egzamino už jo vykdymo tvarkos pažeidimus, apie tai pažymi vykdymo protokole, kandidato darbo viršelyje ir surašo laisvos formos aktą; kandidatas turi teisę po brandos egzamino susipažinti su aktu. Pašalinto kandidato darbo paskutiniame lape vyresnysis vykdytojas įrašo „Siūloma darbo nevertinti. Pagrindas: Aktas“ ir pasirašo. Pašalinto iš valstybinio brandos egzamino kandidato darbas kartu su visų kandidatų darbais dedamas į voką;

91.16. priima atsakymų lapus ir užduočių sąsiuvinius iš anksčiau brandos egzamino užduotis atlikusių kandidatų, ant užduočių sąsiuvinų užrašo kandidatų vardus ir pavardes, išleidžia kandidatus iš patalpos įspėdamas, kad jie negali grįžti iki brandos egzamino pabaigos;

91.17. likus 30 minučių iki brandos egzamino pabaigos, praneša tai kandidatams, o likus 15 minučių, praneša tai ir įspėja, kad niekas negali išeiti iš patalpos iki egzamino pabaigos. Šis punktas netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

91.18. pasibaigus egzaminui ar jo daliai, paprašo kandidatų baigti darbą ir likti savo vietose, kol bus surinkti visi darbai ir užklijuoti vokai;

91.19. surenka kandidatų darbus, baigia pildyti vykdymo protokolus. Valstybinio brandos egzamino vykdytojas kandidatų darbus sudeda į specialų Nacionalinio egzaminų centro voką, gautą kartu su brandos egzamino užduotimis. Kartu su kandidatų darbais į voką įdeda visus nepanaudotus brandos egzamino užduočių sąsiuvinius, kodų lapą, pasirašytą valstybinio brandos egzamino vieną vykdymo protokolą, tuščius naudotus vokus ir voką užklijuoja. Užklijuotus vokus, brandos egzamino vieną vykdymo protokolą, kompaktines plokšteles (po užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino) ir anksčiau iš egzamino išėjusių kandidatų užduočių sąsiuvinius perduoda vyresniajam vykdytojui;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

91.20. išleidžia kandidatus iš patalpos;

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

91.21. pasibaigus mokykliniam brandos egzaminui, kandidatų darbus, nepanaudotas brandos egzamino užduotis ir vykdymo protokolą perduoda vyresniajam vykdytojui;

91.22. kartu su vyresniuoju vykdytoju paskirti ne mažiau kaip du vykdytojai iš vykdytojų gautus užklijuotus vokus sudeda į specialią pakuotę, ją užplombuoja.

92. Vykdytojų pokalbiai ar kita, kas atitrauktų dėmesį nuo kandidatų, yra neleistini. Egzamino patalpoje negali būti vykdytojų asmeninių daiktų.

XXIV SKYRIUS EGZAMINŲ UŽDUOČIŲ IŠDAVIMAS IR SAUGOJIMAS

93. Egzaminų užduočių išdavimo savivaldybių administracijų direktorių arba jų įgaliotų švietimo padalinių vadovų paskirtiems asmenims grafiką nustato Nacionalinio egzaminų centro direktorius. Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu egzaminų užduotys į savivaldybių administracijų švietimo padalinius gali būti pristatomos kurjerio paštu. Nacionalinio egzaminų centro direktorius gali patvirtinti kitus egzaminų užduočių gavėjus ir pateikimo būdus.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

94. Kartu su mokyklinio brandos egzamino užduotimis savivaldybėms pateikiamame lydraštyje nurodomas brandos egzamino užduočių skaičius kiekvienam dalyko brandos egzamino centrui.

95. Dalyko brandos egzamino ar jo dalies centrui valstybinių brandos egzaminų užduotys pristatomos specialiose pakuotėse, užplombuotose numerį turinčia plomba. Kartu su valstybinių brandos egzaminų užduotimis pateikiamuose dviejuose brandos egzamino užduočių išdavimo ir grąžinimo lydraščiuose nurodomi valstybinio brandos egzamino centrui pateiktų ir grąžinamų į Nacionalinį egzaminų centrą pakuočių plombų numeriai, brandos egzamino užduočių skaičius ir egzamino užduočių vokų kodai. Abiejuose lydraščiuose fiksuojamas egzaminų užduočių perdavimo ir priėmimo laikas, atsakingų asmenų duomenys. Vienas lydraštis grąžinamas Nacionaliniam egzaminų centrui, kitas saugomas savivaldybės administracijos švietimo padalinyje iki einamųjų metų pabaigos. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalies užduotys Nacionalinio egzaminų centro nustatytu laiku perduodamos duomenų perdavimo sistema KELTAS egzamino dalies vykdymo patalpoje esančiam vykdytojui.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

96. Savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka brandos egzamino dieną pakuotės su egzamino užduotimis pristatomos į dalyko brandos egzamino centrus arba išduodamos mokyklų, paskirtų dalyko brandos egzamino centrais, vadovams ar tų centrų vyresniesiems vykdytojams, atsakingiems už saugų jų pristatymą nustatytu laiku į dalyko brandos egzaminų centrus.

97. Šešis mėnesius nuo dalyko brandos egzamino vykdymo dienos valstybinių brandos egzaminų vienas vykdymo protokolų egzempliorius saugomas Nacionaliniame egzaminų centre, o kitas vykdymo protokolų ir lydraščių egzempliorius – savivaldybių administracijų švietimo padaliniuose. Gražinti vokai sunaikinami pasibaigus pakartotinei sesijai.

98. Nepanaudotos mokyklinio brandos egzamino užduotys ir vokai, į kuriuos buvo įdėtos egzaminų užduotys, saugomi dalyko brandos egzamino centruose iki vertinimo komisijos darbo pabaigos. Kandidatų darbai (su vertinimo lapais, jei tokie yra), rezultatų protokolai teisės aktų nustatyta tvarka saugomi mokyklose, kuriose šie kandidatai registruoti; kandidatų surinktų taškų suvestinės – iki einamųjų metų pabaigos dalyko brandos egzamino centruose. Neatsiimti iš dalyko valstybinio brandos egzamino anksčiau išėjusių kandidatų užduočių sąsiuviniai ne vėliau kaip per tris darbo dienas sunaikinami dalykų brandos egzaminų centruose.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

99. Specialioji pakuotė, lydraštis ir vienas protokolo egzempliorius gražinami Nacionaliniam egzaminų centrai. Kandidatų darbai registruojami, skenuojami Nacionaliniame egzaminų centre ir perduodami vertinimo komisijų pirmininkams, užtikrinantiems jų saugumą vertinimo metu.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

100. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbai saugomi centre šešis mėnesius po to, kai buvo patvirtinti visų kandidatų apeliacijų rezultatai. Per šį laikotarpį darbus kandidatams, pateikusiems prašymus Nacionalinio egzaminų centro direktoriui, galima dekoduoti ir parodyti.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

XXV SKYRIUS BRANDOS EGZAMINO PERTRAUKIMAS

101. Jei dėl nenumatytų priežasčių brandos egzaminas pertraukiamas ilgiau kaip kelias minutes, vyresnysis vykdytojas nurodo kandidatams užduočių atlikimo sąsiuvinuose / lapuose po paskutinės atliktos brandos egzamino užduoties užbraukti liniją ir pažymėti darbo nutraukimo laiką. Vykdytojas vykdymo protokole fiksuoja brandos egzamino nutraukimo priežastį ir laiką, užtikrina, kad kandidatai apie brandos egzamino užduotis nesikalbėtų vienas su kitu ar su kitais asmenimis.

102. Kandidatai gali būti perkelti į kitą tinkamą patalpą. Prieš kandidatams išeinant iš patalpos, vykdytojai surenka kandidatų brandos egzamino užduočių sąsiuvinius ir atsakymų lapus, užtikrina jų saugumą iki brandos egzamino tęsinio kitoje patalpoje.

103. Brandos egzaminas, išskyrus užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) kalbėjimo dalį, tęsiamas, kai tik leidžia galimybės, vykdymo laikas pratęsiamas tiek, kiek truko priverstinė pertrauka, ir baigiamas tą pačią dieną.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

103¹. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino kalbėjimo dalyje vertinimo patalpoje kandidatų poros kalbėjimo metu kilus techninių nesklandumų, kandidatų pokalbis nepertraukiamas. Kandidatų porai baigus kalbėti, kviečiamas vyresnysis vykdytojas. Techniniai nesklandumai šalinami netrikdant egzamino eigos.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

103². Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino kalbėjimo dalyje dingus interneto ryšiui vykdymo patalpoje, tai fiksuojama egzamino vykdymo protokole. Egzaminas pertraukiamas ir nevykdomas tol, kol nepašalinami internetiniai trikdžiai. Juos pašalinus, egzamino kalbėjimo dalis vykdoma tuo laiku pagal protokolą numatytiems kandidatams. Apie kandidatus, kuriems dėl interneto ryšio trikdžių egzamino kalbėjimo dalis neįvyko, informuojamas Nacionalinis egzaminų centras.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

103³. Nacionalinis egzaminų centras, gavęs informacijos apie kandidatus, kuriems dėl interneto ryšio ar techninių trikdžių egzamino kalbėjimo dalis neįvyko, suformuoja papildomus protokolus dalyko egzamino kalbėjimo dalies tvarkaraštyje nustatytos paskutinės dienos antrajam srautui.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

XXVI SKYRIUS KANDIDATŲ BRANDOS EGZAMINŲ DARBŲ VERTINIMAS

104. Pieštuku, o ne juodai rašančiu tušinuku ar netvarkingai, neįskaitomai parašyti kandidatų atsakymai vertinami kaip neteisingi, ne tam skirtose vietose parašyti atsakymai visai nevertinami. Kandidatų dalyko brandos egzamino darbai gali būti nevertinami, juose radus necenzūrinių užrašų, piešinių, kitų užrašų ar ženklų, leidžiančių identifikuoti asmenį, ir kt. Brandos darbo aprašas neteikiamas vertinti, jei patikrinus elektroninio sutapimų atpažinimo sistema, neatitinka teksto sutapimo su kitais šaltiniais nustatytų procentinių reikalavimų. Sprendimą dėl kandidato darbo nevertinimo priima vertinimo komisijos pirmininkas ir surašo aktą, kuriame nurodo nevertinimo ar vertinimo priežastį.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

105. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo centrai skiriami iki einamųjų metų kovo 15 dienos Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu ir suformuojami duomenų perdavimo sistemoje KELTSAS.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

106. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo centrų administratoriai skiriami Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

107. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo centrų administratorius kartu su valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininku (pirmininko pavaduotoju) užtikrina iš Nacionalinio egzaminų centro gautų vertinti kandidatų darbų ar jų kopijų ir kitos vertinti skirtos medžiagos saugumą, kasdien išduoda ar priskiria vertinimo komisijos pirmininkui kandidatų darbus ar jų kopijas ir kitą reikiamą medžiagą, baigus dienos vertinimo darbus, užrakina ir plombuoja patalpą (-as), kurioje (-iose) naktį saugomi darbai, tvarko kandidatų darbų ar jų kopijų apskaitą. Jeigu vertinama elektroniniu būdu, už gautų vertinti kandidatų darbų kopijų ir kitos vertinti skirtos medžiagos saugumą atsako vertintojas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

108. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo komisijų (toliau – valstybinio brandos egzamino vertinimo komisija), kurias sudaro dalyko mokytojai ir kiti specialistai, pirmininkus Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus teikimu tvirtina švietimo ir mokslo ministras. Vardinius komisijų sąrašus kasmet tvirtina Nacionalinio egzaminų centro direktorius. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) kalbėjimo dalies vertintojų vardinius sąrašus savivaldybių administracijų direktorių ar jų įgaliotų asmenų įsteiguose dalyko egzamino vykdymo centruose – Nacionalinis egzaminų centro direktorius savivaldybių administracijų teikimu sistemoje KELTSAS iki Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu nustatytos datos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

109. Valstybinio brandos egzamino vertinimo komisiją sudaro: pirmininkas, pirmininko pavaduotojai, vyresnieji vertintojai ir vertintojai, kurių skaičius nustatomas, atsižvelgus į kandidatų skaičių ir laiką, per kurį turi būti įvertinti darbai ir paskelbiami vertinimo rezultatai.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

110. Valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas organizuoja vertinimo komisijos darbą, su vertinimo instrukcija pasirašytinai supažindina vertintojus ir užtikrina jos laikymąsi, konsultuoja vertintojus ir pasirašo rezultatų protokolus. Jeigu vertinimas atliekamas ne viename centre ar elektroniniu būdu, vertintojų darbą kituose centruose organizuoja komisijos pirmininko pavaduotojai ar vyresnieji vertintojai.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

111. Koduotą kandidato darbą (originalą, garso įrašą arba darbo kopiją), klausomą tekstą ar pokalbį vertina ne mažiau kaip du vertintojai, vadovaudamiesi dalyko brandos egzamino užduoties vertinimo instrukcija. Kiekvienas vertintojas gautus taškus pažymi kandidato darbe tam skirtose vietose ir vertinimo lapuose. Jeigu vertinama elektroniniu būdu, taškai pažymimi elektroninio vertinimo informacinėje sistemoje. Nesutampant pirmojo ir antrojo vertintojų įvertinimams, vertina trečiasis vertintojas. Prieš pradėdant informacinių technologijų valstybinio brandos egzamino vertinimą, kandidatų programavimo dalies atliktys lokaliai patikrinamos sutapimų atpažinimo sistema, skirta aptikti neleistiną programinio kodo kopijavimą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

112. Brandos darbo, mokyklinių ir valstybinių brandos egzaminų vertinimas yra kriterinis.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

113. Valstybinių brandos egzaminų vertinimo klausimams spręsti sudaromas Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komitetas. Į šį komitetą įtraukiami valstybinių brandos egzaminų vertinimo komisijų pirmininkai, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Nacionalinio egzaminų centro, Lietuvos aukštųjų mokyklų ir tautinių mažumų atstovai. Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

114. Brandos darbo ir mokyklinio brandos egzamino darbų vertinimo centrus (toliau – mokyklinio brandos egzamino vertinimo centras) ir brandos darbo ir mokyklinio brandos egzaminodarbų vertinimo komisijas (toliau – mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija) iki einamųjų metų vasario 10 dienos skiria savivaldybės

administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo. Nustatoma mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos darbo ir vertinamų darbų saugojimo vieta. Į mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijų sudėtį rekomenduojama įtraukti mokytojus tų mokyklų, kurių kandidatų darbai nebus vertinami tame centre. Asmuo, turintis privačių interesų dėl vertinamų artimų giminaičių ar pavienių kandidatų dalyko brandos egzamino rezultatų, negali būti mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos narys. Mokytoją į mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją skiria ir su Aprašu pasirašytinai supažindina jo darbdavys. Brandos darbo, menų ir technologijų brandos egzaminų mokinių darbai pristatomi ir vertinami mokyklinio brandos egzamino vertinimo centruose. Mokinių darbų vertinimo datos patvirtinamos ir egzamino vertinimo komisija skiriama mokyklos, kuri paskirta dalyko brandos egzamino vertinimo centru, vadovo įsakymu.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

115. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją sudaro vertinimo komisijos pirmininkas ir ne mažiau kaip du vertintojai – dalyko mokytojai ar atitinkamo dalyko (rekomenduojama vidurinio ugdymo programos) srities specialistai. Į brandos darbo vertinimo komisiją gali būti skiriami mokslo ir studijų institucijų atstovai. Mokyklinio brandos egzamino, išskyrus technologijų brandos egzaminą, vertinimo komisijos pirmininku skiriamas prityręs dalyko specialistas. Technologijų brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininku skiriamas dalyko specialistas arba mokyklos vadovo pavaduotojas, skyriaus vedėjas. Muzikologijos brandos egzamino vertinimo komisiją sudaro muzikos istorijos mokytojas ir ne mažiau kaip du muzikos teorijos dalykų – solfedžio, harmonijos ir muzikos kūrinių analizės – mokytojai.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

116. Gavęs dalyko mokyklinio brandos egzamino ar jo dalies, brandos darbo darbus ar darbų aprašus, mokyklinio brandos egzamino ar brandos darbo vertinimo komisijos pirmininkas nustato mokyklinio brandos egzamino, brandos darbo vertinimo komisijos darbo tvarką, supažindina mokyklinio brandos egzamino, brandos darbo vertinimo komisijos narius su duomenų perdavimo sistemoje KELTAS išspausdinta vertinimo instrukcija, išspausdina vertinimo lapus (jei tokie yra), paskirsto darbus ar darbų aprašus vertintojams, juos konsultuoja.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

117. Mokyklinio brandos egzamino kiekvieną darbą vertina ne mažiau kaip du vertintojai. Rekomenduojama egzaminų, išskyrus technologijų, darbus vertintojams paskirstyti taip, kad visi vertintojai vertintų ne tos mokyklos, kurioje dirba, kandidatų darbus. Kiekvienas vertintojas savo įvertinimą įrašo darbe tam skirtoje vietoje arba vertinimo lape ir pasirašo. Jeigu dalyko brandos egzamino vertinimo instrukcija leidžia vertintojams savo įvertinimus rašyti kandidato darbe, vertintojai viename darbe turi rašyti skirtingų spalvų rašikliais (jie negali būti juodos ar mėlynos spalvos), kuriais pasirašo pirmajame lape.

Menų brandos egzamino vertinimo komisija kūrybinio darbo pristatymo dieną vertina kūrybinį darbą, kūrybinio darbo pristatymą ir pateikia komisijos pirmininkui kūrybinio darbo aprašo įvertinimus. Paskirtas kūrybinio darbo vadovas – mokantis mokytojas – vertina kūrybinį procesą, kūrybinio darbo aprašą ir vertinimo rezultatus pateikia vertinimo komisijai.

Technologijų brandos egzamino vertinimo komisija vertina baigiamojo darbo produktą, baigiamojo darbo aprašą, egzamino baigiamojo darbo pristatymą. Mokinį mokantis mokytojas technologijų egzamino baigiamojo darbo rengimo procese vertina egzamino baigiamojo darbo produktą, egzamino baigiamojo darbo aprašą.

Brandos darbo vertinimo komisija vertina brandos darbo aprašą, tyrimą ar sukurtą produktą ir viso brandos darbo pristatymą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

118. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas prižiūri vertintojų darbą, užtikrina vertinimo instrukcijos reikalavimų laikymąsi (patikrina kiekvieno vertintojo po vieną ar kelis jo, kaip pirmojo vertintojo, įvertintus darbus). Kilus neaiškumų dėl vertinimo instrukcijos taikymo, mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas kreipiasi į Nacionalinį egzaminų centrą. Vertintojų pasirašyta vertinimo instrukcija iki einamųjų metų pabaigos saugoma mokykloje, kurioje dirbo mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija. Pasibaigus vertinimui mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas peržiūri kandidatų vertinimus dalyvaujant bent vienam mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos nariui, jeigu įvertinimai skirtingi, vadovaudamasis vertinimo instrukcija, priima galutinį sprendimą. Jis užpildo kandidato darbo viršelyje esančią vertinimo lentelę ir pasirašo.

Nacionalinis egzaminų centras vertinimo procese gali laikinai (iki 5 dienų) paimti iš mokyklų mokyklinių brandos egzaminų įvertintus kandidatų darbus. Darbai perduodami savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingam specialistui. Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu sudarytos dalykų vertinimo komisijos iš savivaldybių paimtus įvertintus darbus vertina iš naujo. Per tris dienas iš naujo taškais įvertintus darbus Nacionalinis egzaminų centras gražina savivaldybių, kurių mokyklų kandidatų įvertinti darbai buvo paimti, administracijos švietimo padalinio atsakingam specialistui. Mokyklų dalykų vertinimo komisijos, gavusios iš Nacionalinio egzaminų centro įvertintus darbus, įvertinimus nagrinėja, o komisijos pirmininkai priima sprendimus dėl dviejų skirtingų komisijų įvertinto kandidato darbo rezultato. Jeigu komisijos pirmininkas priima sprendimą

neatsižvelgti į Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu sudarytos dalyko vertinimo komisijos įvertinimą, jis per 3 dienas išsiunčia Nacionalinio egzaminų centro direktoriui išsamų argumentuotą to priežasčių paaiškinimą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

119. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas pagrindinės sesijos metu per tris darbo dienas (lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) mokyklinių brandos egzaminų vertinimo komisijų pirmininkai – per septynias darbo dienas), pakartotinės sesijos metu – per dvi darbo dienas, lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) mokyklinių brandos egzaminų vertinimo komisijų pirmininkai – per tris darbo dienas po brandos egzamino (muzikologijos mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijų pirmininkai – po kiekvienos egzamino dalies) pasirašo duomenų perdavimo sistemoje KELTAS užpildytas ir išspausdintas kandidatų gautų taškų suvestines.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

120. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijai baigus darbą, komisijos pirmininkas kartu su vienu iš vertintojų visus įvertintus darbus, brandos egzamino vykdymo protokolą ir kandidatų surinktų taškų suvestinę, pasirašytą komisijos pirmininko ir vieno jos nario, perduoda mokyklos, kurioje dirbo mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija, vadovui.

121. Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu sudarytam mokyklinių brandos egzaminų vertinimo komitetui nustačius taškų – balų atitiktį ir Nacionaliniam egzaminų centrui paskelbus kandidatų mokyklinio brandos egzamino darbų įvertinimus balais, mokyklos, kurios kandidatai laikė brandos egzaminą, vadovas pasirašo iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS išspausdintą brandos egzamino rezultatų protokolą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

122. Muzikologijos mokyklinio brandos egzamino kūrybinės užduotys, menų ir technologijų mokykliniai brandos egzaminai vykdomi ir vertinami vadovaujantis atitinkamo dalyko brandos egzamino programa.

123. Brandos darbo, menų ir technologijų brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkai kartu su atsakingais asmenimis įkelia kandidatų gautų taškų suvestines, jas išspausdina ir pasirašone vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 1 d. dienos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

124. Vertinimo metu kilus įtarimui, kad kandidatai užduotis atliko nesavarankiškai, naudojosi pašaline pagalba, jų darbai perduodami vertinimo komisijos pirmininkui. Vertinimo komisijos pirmininkas, nustatęs, kad kelių kandidatų dalyko brandos egzamino užduotis ar jos dalis atlikta identišškai, ar naudotasi pašaline pagalba, priima motyvuotą sprendimą dėl jų darbų ar jų dalių nevertinimo ir apie tai surašo aktą. Aktas perduodamas: Nacionalinio egzaminų centro direktoriui, jei nevertintas kandidato valstybinio brandos egzamino darbas; mokyklos, kurios kandidato mokyklinio brandos egzamino darbas buvo nevertintas, vadovui kartu su įvertintais darbais ir vertinimo rezultatų protokolais. Rezultatų protokole įrašoma, kad darbas nevertintas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-711, 2018-08-30

XXVII SKYRIUS REZULTATŲ SKELBIMAS

125. Pagrindinės sesijos valstybinių brandos egzaminų vėliausią galimą rezultatų skelbimo datą nustato švietimo ir mokslo ministras. Konkrečias pagrindinės ir pakartotinės sesijos valstybinių brandos egzaminų rezultatų skelbimo datas per tris dienas nuo Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto posėdžio, patvirtinusių rezultatus, dienos nustato Nacionalinio egzaminų centro direktorius.

126. Nacionalinis egzaminų centras:

126.1. vadovaudamasis Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto nustatytais dalyko brandos egzamino išlaikymo minimalia taškų suma, patenkinamo, pagrindinio ir aukštesniojo pasiekimų lygių ribomis, kandidato egzamino rezultatams priskiria balus nuo 16 iki 100;

126.2. parengia valstybinių brandos egzaminų rezultatų protokolus ir išsiunčia juos savivaldybių administracijų švietimo padaliniais, o šie nustatyta tvarka rezultatų protokolus perduoda mokyklų, kurių kandidatai laikė valstybinius brandos egzaminus, vadovams;

126.3. nustato dalykų valstybinių brandos egzaminų kandidatų rezultatų ir skenuotų darbų skelbimo per kandidatų brandos egzaminų darbų demonstravimo sistemą datas.

Paskutinis papunkčio pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

127. Pasibaigus muzikologijos mokykliniam brandos egzaminui, jo pagrindinės sesijos rezultatai paskelbiami per aštuonias darbo dienas, pasibaigus lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) mokykliniams brandos egzaminams – per trylika darbo dienų. Pakartotinės sesijos rezultatai paskelbiami: pasibaigus muzikologijos mokykliniam brandos egzaminui – per dvi darbo dienas, pasibaigus lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) mokykliniams brandos

egzaminams – per keturias darbo dienas. Brandos darbo rezultatai skelbiami per 13 darbo dienų nuo brandos darbo vykdymo pabaigos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

128. Dalykų brandos egzaminų rezultatai skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

XXVIII SKYRIUS APELIACIJOS DĖL VALSTYBINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ VERTINIMŲ

129. Apeliacijoms dėl valstybinių brandos egzaminų įvertinimų nagrinėti švietimo ir mokslo ministro įsakymu sudaromas Valstybinių brandos egzaminų įvertinimų apeliacinis komitetas, į jį negali būti skiriami Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto nariai.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

130. Apeliacijos metu darbas peržiūrimas ir vertinamas iš naujo. Kandidatai apeliacijas gali pateikti mokyklos vadovui per dvi darbo dienas nuo valstybinio brandos egzamino rezultatų paskelbimo dienos. Atsakingas asmuo duomenų perdavimo sistemoje KELTAS užpildo apeliacijų teikimo formą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

131. Apeliantų darbų atrinkimą, pakartotinį jų vertinimą organizuoja ir dalykų apeliacines komisijas iš dalykų specialistų sudaro Nacionalinio egzaminų centro direktorius. Apeliacinei komisijai pateikiami tik koduoti darbai ar jų kopijos. Apeliacijos, nelygu jų skaičius, išnagrinėjamos per 2–3 savaites po to, kai rezultatai paskelbti, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 20 dienos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

132. Apeliantų įvertintų darbų rezultatai teikiami Valstybinių brandos egzaminų vertinimų apeliaciniam komitetui. Sprendimą dėl kandidato valstybinio brandos egzamino galutinio rezultato priima Valstybinių brandos egzaminų vertinimų apeliacinis komitetas. Remdamasis Valstybinių brandos egzaminų vertinimų apeliacinio komiteto sprendimu, Nacionalinis egzaminų centras rengia apeliacijų rezultatų protokolus ir skelbia rezultatus kandidatams per kandidatų brandos egzaminų rezultatų demonstravimo sistemą.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

133. Apeliacijų rezultatų protokolus Nacionalinis egzaminų centras išsiunčia savivaldybių administracijų švietimo padaliniais iki einamųjų metų liepos 23 dienos.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

134. Savivaldybės administracijos švietimo padalinio vadovas apeliacijų protokolus perduoda mokyklų, iš kurių buvo gautos apeliacijos, vadovams.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

XXIX SKYRIUS APELIACIJOS DĖL MOKYKLINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ VERTINIMŲ

135. Apeliacijoms dėl lietuvių kalbos ir literatūros mokyklinio brandos egzamino, gimtųjų kalbų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) mokyklinio brandos egzamino II ir III dalies, muzikologijos mokyklinio brandos egzamino II dalies nagrinėti ir kandidatų darbams pakartotinai vertinti bazinėje mokykloje sudaroma Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo apeliacinė komisija, kurios sudėtį tvirtina savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo. Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo komisijos pirmininku skiriamas bazinės mokyklos vadovas, jo pavaduotojas ugdymui arba skyriaus vedėjas, nariais (ne mažiau kaip 3) – to dalyko specialistai, nevertinę apelianto brandos egzamino darbo. Apeliacijų dėl brandos darbo, mokyklinių technologijų ir menų brandos egzaminų neteikiama.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

136. Kandidatai pagrindinės sesijos apeliacijas mokyklos vadovui gali pateikti per tris darbo dienas, pakartotinės sesijos – per vieną darbo dieną po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai.

137. Kandidatams leidžiama susipažinti su darbais dalyvaujant mokyklos atstovui.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

138. Atsakingo asmens išspausdintą, duomenų perdavimo sistemoje KELTAS užpildytą apeliacijų paraišką mokyklos vadovas kartu su kandidatų darbais per tris darbo dienas po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai, įteikia Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo apeliacinės komisijos pirmininkui.

139. Darbą vertina iš naujo ne mažiau kaip du Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo apeliacinės komisijos nariai, vertinimą įrašo darbe tam skirtoje vietoje ir pasirašo. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas įrašo galutinį vertinimą darbe, tam skirtoje vietoje, ir pasirašo. Pakeitus įvertinimą, Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo komisijos pirmininkas apelianto darbe rašo komentarą. Atsakingo

asmens duomenų perdavimo sistemoje KELTAS užpildytus ir išspausdintus mokyklinio brandos egzamino apeliacijų rezultatų protokolus pasirašo Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo komisijos pirmininkas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

140. Apeliacijų rezultatų protokolus kartu su gražinamais darbais mokyklos, kurios apeliančių darbai buvo tikrinti, vadovas privalo pasiimti per dvi darbo dienas po to, kai rezultatai buvo paskelbti duomenų perdavimo sistemoje KELTAS.

141. Pagrindinės sesijos apeliacijos išnagrinėjamos per penkias darbo dienas, pakartotinės sesijos – per tris darbo dienas po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai.

XXX SKYRIUS PRAŠYMAI

142. Kandidatai, nesutinkantys su vertinimo komisijos pirmininko sprendimu nevertinti darbo, per tris dienas po to, kai buvo paskelbtas sprendimas, mokyklos vadovui, eksternas – bazinės mokyklos vadovui pateikia motyvuotą laisvos formos prašymą pakeisti sprendimą. Mokyklos vadovas per dvi darbo dienas prašymą perduoda savivaldybės administracijos švietimo padaliniiui.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

143. Kandidato prašymas dėl Valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininko priimto sprendimo nevertinti valstybinio brandos egzamino darbo per dvi darbo dienas perduodamas Švietimo ir mokslo ministerijai.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

144. Prašymas dėl vyresniojo vykdytojo pateikto siūlymo nevertinti valstybinio brandos egzamino darbo teikiamas Švietimo ir mokslo ministerijai, o prašymas dėl mokyklinio brandos egzamino darbo perduodamas savivaldybės administracijos švietimo padaliniiui.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

145. Prašymus nagrinėjanti institucija priima vieną iš sprendimų:

145.1. priimtas sprendimas nevertinti darbo pagrįstas ir teisėtas;

145.2. įvertinti darbą, nes priimtas sprendimas nepagrįstas (nepakanka įrodymų) ir (ar) neteisėtas (priimtas pažeidžiant nustatytą tvarką).

146. Gauti prašymai turi būti išnagrinėjami per penkiolika darbo dienų. Prašymo nagrinėjimas nesiejamas su brandos egzaminų tvarkaraščiu.

147. Kandidatų prašymus dėl dalyko brandos egzamino organizavimo ar vykdymo tvarkos pažeidimų nagrinėja savivaldybės administracijos švietimo padalinys.

148. Kandidatai prašymus dėl jiems aktualių ar Apraše nenumatytų, ar nereglamentuotų brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo atvejų teikia Nacionalinio egzaminų centro direktoriui. Juos svarsto Prašymų dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše nenumatytų ir nereglamentuotų atvejų nagrinėjimo komisija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. ISAK-678 „Dėl komisijos sudarymo ir reglamento patvirtinimo“, sudaryta iš Švietimo ir mokslo ministerijos ir Nacionalinio egzaminų centro atstovų. Komisijos sudėtį ir jos darbo reglamentą tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

XXXI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

149. Pasakinėjantys, besistengiantys gauti neleistinos pagalbos, besinaudojantys draudžiamomis priemonėmis, nevykdantys brandos egzamino vykdytojo nurodymų ar kitaip egzamino vykdymo tvarką pažeidžiantys (vietoj savęs leido egzaminą laikyti kitam asmeniui pažeisdami brandos egzamino tvarką, sąmoningai pakenkė kitiems kandidatams, įsinešė į brandos egzamino patalpą mobiliojo ryšio ir kitas informacijos perdavimo ar priėmimo priemones ir kt.) kandidatai šalinami iš dalyko brandos egzamino vykdymo patalpos. Sprendimą dėl šalinimo priima vykdytojas. Vykdytojas, pašalinęs kandidatą iš brandos egzamino už jo vykdymo tvarkos pažeidimus, apie tai pažymi vykdymo protokole, kandidato darbo (atsakymo lapo) viršelyje ir surašo laisvos formos aktą; pašalinto kandidato darbo paskutiniame puslapyje vyresnysis vykdytojas įrašo „Siūloma darbo nevertinti. Pagrindas: Aktas“ ir pasirašo. Pašalinto iš valstybinio brandos egzamino kandidato darbas kartu su visų kandidatų darbais dedamas į voką.

150. Kandidatams, išskyrus rašymo (pieštukus, juoda spalva rašančius tušinukus) ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones, draudžiama į brandos egzamino patalpą įsinešti asmeninių daiktų (pvz., mobilųjį telefoną). Asmeniniai daiktai paliekami nurodytoje patalpoje.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

151. Valstybinių brandos egzaminų užduočių rengėjai, recenzentai ir Nacionalinio egzaminų centro darbuotojai, tvarkantys užduočių ar jų dalių ruošinius, tvirtinantys, spausdinantys, pakuojantys ir siunčiantys valstybinių brandos egzaminų užduotis savivaldybių administracijoms, pasirašytinai supažindinami su Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo reikalavimais ir atsakomybe, numatyta Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse. Asmenys, įgalioti pristatyti gavėjams brandos egzaminų užduočių pakuotes, atsako už jų saugumą gabenimo metu.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

152. Už mokyklinių brandos egzaminų užduočių saugojimą savivaldybės administracijos patalpose, jų išdavimą mokykloms, valstybinių brandos egzaminų centrų aprūpinimą reikiamu kompiuterių, spausdintuvų, mikrofonų, laikmačių, lietuvių kalbos, dvikalbių žodynų skaičiumi ir kitomis dalykų brandos egzaminų vykdymo instrukcijose nurodytomis priemonėmis atsakingi savivaldybių administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1262, 2015-12-10

153. Administratorius atsako už egzamino patalpų paruošimą, patalpų išdėstymo nuorodų iškabinimą dalyko brandos egzamino centre, kandidatų sąrašų iškabinimą prie įėjimo į dalyko brandos egzamino centrą, prie brandos egzamino patalpos, pirminį kandidatų asmens dokumentų patikrinimą jiems įeinant į brandos egzamino centrą, patalpų kandidatų asmeniniams daiktams ir reikalingos aparatūros parengimą, informacinių technologijų valstybinio brandos egzamino kandidatų atliktų darbų bylų kompiuteriuose išsaugojimą, tvarkos palaikymą brandos egzamino metu.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1195, 2013-12-05

154. Vyresnysis vykdytojas pagal Apraše patvirtintą tvarką atsako už brandos egzamino organizavimą ir vykdymą, už gautų užduočių iki jas perduodant vykdytojui, saugumą, už specialios pakuotės saugumą nuo jos užplombavimo iki perdavimo savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingam asmeniui.

155. Vykdytojas atsako už dalyko brandos egzamino vykdymą pagal Aprašą, vykdymo instrukcijos laikymąsi, tvarkos palaikymą jam priskirtoje patalpoje, už gautų iš vyresniojo vykdytojo užduočių saugumą iki grąžinant atliktas ir nepanaudotas užduotis vyresniajam vykdytojui, tinkamą vykdymo protokolo užpildymą ir vyresniojo vykdytojo nurodymų vykdymą.

156. Brandos darbo, mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas atsako už gautų kandidatų darbų saugumą. Mokyklos, kurioje dirba mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija, vadovas, vadovaudamasis savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka, atsako už vertinamų darbų, menų brandos egzamino kūrybinių darbų fotografijų, garso ir vaizdo įrašų, jeigu tokie buvo, saugojimą, užtikrina jų perdavimą mokyklų, kurių kandidatai laikė egzaminą, vadovams. Mokyklų, kurių kandidatai laikė mokyklinius brandos egzaminus ne savo mokykloje, vadovai kitą dieną po to, kai buvo paskelbti rezultatai, privalo atsiimti šių kandidatų darbus.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

157. Jei vyresnysis vykdytojas, administratorius, vykdytojas, vertinimo komisijos pirmininkas, vertintojas ar priežiūrą vykdančias asmuo nustato, kad vykdymo grupės ar vertinimo komisijos narys pažeidė dalyko brandos egzamino vykdymo ar vertinimo instrukcijas, teikė neleistiną pagalbą kandidatams, surašomas aktas apie nusižengimą. Aktą pasirašo nusižengimą nustatęs asmuo ir kiti komisijos nariai. Apie nusižengimą informuojamas pažeidėjo darbdavys, savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo ir Nacionalinis egzaminų centras. Pažeidėjas atsako teisės aktų nustatyta tvarka. Darbdavys apie pažeidėjui skirtas nuobaudas ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 31 dienos informuoja švietimo ir mokslo ministrą ir Nacionalinio egzaminų centro direktorių.

158. Mokyklinio brandos egzamino centro ir bazinės mokyklos vadovas atsako už mokyklinių brandos egzaminų organizavimą ir vykdymą mokykloje. Mokyklos, paskirtos mokyklinio brandos egzamino vertinimo centru, vadovas atsako už patalpų parengimą, kartu su mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininku užtikrina gautų vertinti kandidatų darbų ir kitos vertinti skirtos medžiagos ir patalpų saugumą, prisijungimą prie duomenų perdavimo sistemos KELTAS.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

159. Paaiškėjus, kad dalyko brandos egzamino užduoties turinys (ar jo dalis) viešai buvo paskelbtas (internete, kitose visuomenės informavimo priemonėse) ir (arba) tapo žinomas dar prieš dalyko brandos egzaminą, švietimo ir mokslo ministro įsakymu dalyko brandos egzamino vykdymas šalyje, savivaldybėje arba dalyko brandos egzamino centre gali būti atšaukiamas, vykdymas nutraukiamas, kandidatų darbai nevertinami, nustatoma kita to dalyko brandos egzamino vykdymo data. Teismui nustačius, kad kandidatas neteisėtai įgijo įslaptintą informaciją, kandidatas atsako teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus įsakymu anuliuojami jo to dalyko egzamino rezultatai.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1231, 2014-12-22

160. Už brandos darbo, brandos egzamino organizavimą, vykdymą, vertinimą ir priežiūrą atsakingi asmenys, gavę informacijos apie Aprašo 157 punkte nurodytus atvejus, privalo ją nedelsdami pateikti Nacionaliniam egzaminų centrui, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai, savivaldybės administracijos direktoriui arba jo įgaliotam asmeniui.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

161. Už valstybinių brandos egzaminų metu Aprašo reikalavimų vykdymo neužtikrinimą, pasireiškusį masiniu (daugiau kaip pusė dalyko brandos egzamino centro patalpoje laikusių kandidatų) kandidatų darbų nevertinimu per einamųjų metų sesijų du–tris brandos egzaminus, švietimo ir mokslo ministro įsakymu savivaldybės administracija iki trejų metų netenka teisės išduoti egzaminų užduočių mokykloms, tvirtinti dalyko brandos egzamino vykdymo grupių. Dalyko brandos egzamino vykdymo grupes sudaro ir tvirtina, tiesioginį brandos egzamino užduočių išdavimą vykdo Nacionalinis egzaminų centras ir savivaldybės administracijai pateikia sąskaitą su tuo susijusioms papildomoms išlaidoms apmokėti.

162. Asmenys, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

XXXII SKYRIUS PRIEŽIŪRA

163. Brandos egzaminų organizavimo, vykdymo ir vertinimo priežiūrą vykdo savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens paskirti švietimo specialistai, Nacionalinio egzaminų centro, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktų nustatyta tvarka paskirti asmenys, nesuinteresuoti pavienių kandidatų dalyko brandos egzamino rezultatais prižiūrimame dalyko brandos egzamino centre, mokyklinių brandos egzaminų priežiūrą vykdo ir mokyklos, kurioje paskirtas dalyko brandos egzamino centras, vadovas.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-1159, 2016-12-27

164. Jeigu priežiūrą vykdantis asmuo nustato, kad buvo pažeisti vokai su brandos egzamino užduotimis, įtaria, kad kandidatai žino brandos egzamino užduotis, vykdymo ar vertinimo komisijos (grupės) pažeidė Apraše nustatytą tvarką, surašomas padarytų pažeidimų aktas, asmenys, dalyvavę nustatant pažeidimą, pasirašo. Aktas įteikiamas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai, kopijos – tvarką pažeidusio asmens mokyklos vadovui, savivaldybės administracijos direktoriui arba jo įgaliotam asmeniui, Nacionaliniam egzaminų centrui. Pažeidęs vykdymo ar vertinimo tvarką vykdymo ar vertinimo komisijos (grupės) narys atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24

165. Prieš perduodami vertinti mokyklinių brandos egzaminų darbus, priežiūrą vykdantis asmuo ir mokyklos, kurioje vykdomas mokyklinis brandos egzaminas, vadovas turi teisę padaryti pasirinktų darbų ar jų fragmentų kopijas, jas patvirtindami parašu. Jei priežiūrą vykdantis asmuo ar mokyklos vadovas nustato (įtaria), kad pasirinkti darbai buvo įvertinti nesilaikant vertinimo instrukcijos, juose padaryta pataisymų, turėjusių įtakos kandidato mokyklinio brandos egzamino rezultatui, jie rašo motyvuotą teikimą ir kartu su atrinktais kandidatų darbais perduoda savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui iširti ir priimti sprendimą. Pakartotinį vertinimą atlieka Apeliacinė komisija.

166. Nacionalinis egzaminų centras gali laikinai (iki 4 mėnesių) paimti iš mokyklos kandidatų mokyklinių brandos egzaminų ir brandos darbo įvertintus darbus. Darbai perduodami Nacionalinio egzaminų centro įgaliotam atstovui pagal pateiktą raštišką reikalavimą ir pasirašytą darbų perdavimo ir priėmimo aktą. Po rezultatų paskelbimo nustačius, kad darbai buvo įvertinti nesilaikant vertinimo instrukcijos, juose padaryta pataisymų, turėjusių įtakos kandidato mokyklinio brandos egzamino rezultatui, vertinimo komisijos (grupės) nariai atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Paskutinis punkto pakeitimas, Nr. V-932, 2017-11-24